

Obnova regionu po mimořádných událostech

Klára Osohová

Bakalářská práce
2014/2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Klára Osohová
Osobní číslo: L12165
Studijní program: B2825 Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: prezenční

Téma práce: Obnova regionu po mimořádných událostech

Zásady pro vypracování:

1. Charakterizujte mimořádné události ve vybraném regionu.
2. Vyhodnoťte vlivy, které vyvolaly mimořádné události.
3. Navrhněte opatření v rámci obnovy regionu na revitalizaci prostředí.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] KRÖMER, A., MUSIAL, P., FOLWARCZNY, L., Mapování rizik. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2010. ISBN 978-80-7385-086-9.

[2] PROCHÁZKOVÁ, D. Metodika pro odhad nákladů na obnovu majetku v územích postižených živelní nebo jinou pohromou. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2007. ISBN 978-80-7251-237-9.

[3] ŘÍHA, M. Živelní pohromy. 2. vydání. Praha: ARMEX PUBLISHING, 2011. ISBN 978-80-86795-97-3.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

RNDr. Zdeněk Šafařík, Ph.D.

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

6. února 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

16. května 2015

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti

14.5.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce je obnova regionu po mimořádných událostech. V teoretické části se zabývám legislativou spojenou s mimořádnými událostmi a základními pojmy ochrany obyvatelstva. V praktické části se zaměřuji na vyhodnocení vlivů vybrané mimořádné události – povodně v regionu Uherské Hradiště, vzniklých škod a opatření pro další obnovu.

Klíčová slova: Obnova regionu, mimořádná událost, povodeň, krizová situace, ochrana obyvatelstva.

ABSTRACT

The theme of this Bachelor thesis is to restoration of the region after the emergency situations. The theoretical part deals with the legislation related to emergency situations and basic concepts of population protection. In the practical part I focus on the evaluation of the effects of selected emergency situation - floods in the region of Uherské Hradiště, damages or other recovery measures.

Keywords: Restoration region, emergency situations, a flood crisis situation, protection of the population.

Poděkování

Děkuji RNDr. Zdeňku Šafaříkovi, Ph.D., vedoucímu mé bakalářské práce za, vedení a pomoc při tvorbě mé práce. Poděkování patří také mé rodině za podporu a obětavost.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 LEGISLATIVA	11
1.1 ZÁKONY	11
1.2 VYHLÁŠKY	14
2 ZÁKLADNÍ POJMY	15
3 OBNOVA	17
3.1 POJETÍ OBNOVY	17
3.2 OBNOVA V ČR	20
3.3 PRÁVNÍ ÚPRAVA OBNOVY	20
4 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	22
4.1 ZÁKLADNÍ DĚLENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ.....	22
4.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ.....	22
4.2.1 Přírodní mimořádné události	22
4.2.1.1 Povodně	23
4.2.1.2 Sesuvy a svahové pohyby	25
4.2.1.3 Lesní požáry.....	25
4.2.2 Meteorologické katastrofy	27
4.2.2.1 Bouřka.....	27
4.2.3 Antropogenní mimořádné události.....	27
4.2.3.1 Atmosférické poruchy.....	27
4.2.3.2 Formy a metody terorismu.....	28
4.2.4 Havárie	28
5 CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
6 POVODNĚ UHERSKÉ HRADIŠTĚ 1997	32
6.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA UHERSKÉ HRADIŠTĚ	33
6.1.1.1 Ovzduší	34
6.1.1.2 Voda.....	34
6.1.1.3 Půda	35
6.1.1.4 Zeleň	36
6.2 HISTORIE POVODNÍ V UHERSKÉM HRADIŠTI A OKOLÍ.....	37
6.3 VZNIKLÉ ŠKODY POVODNÍ 1997	38
6.4 OBNOVOVACÍ PRÁCE	39
7 ROZHOVOR S PŘÍMÝM ÚČASTNÍKEM POVODNÍ A NÁSLEDNÉ OBNOVY	42
8 MODELOVÁ SITUACE OBNOVY PO POVODNÍ	44
8.1 DOPORUČENÉ POSTUPY OBNOVY ÚZEMÍ	44
8.2 FINANCOVÁNÍ OBNOVY PO POVODNÍCH.....	45
8.2.1 Státní pomoc při obnově	45
8.2.2 Zásady poskytnutí státní pomoci.....	45
8.2.3 Analýza financování obnovy po povodních roku 1997	46

8.3	MODELOVÝ PLÁN OBNOVY	50
8.3.1	Popis objektu a jeho okolí	50
8.3.2	Popis povodně ohrožující Dům dětí a mládeže.....	52
9	SWOT ANALÝZA	56
10	NÁVRH OPATŘENÍ OBNOVY	60
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	66
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM TABULEK.....	68

ÚVOD

Tato bakalářská práce se věnuje problematice obnovy regionu po mimořádných událostech, kdy onou mimořádnou situací jsou v našem případě povodně. Bakalářská práce vychází z konkrétních povodní, které se udály v České republice a zasáhly také přímo město Uherské Hradiště a jeho okolí. Bakalářská práce se skládá ze dvou základních částí, a to části teoretické věnující se jak legislativnímu pojetí, tak základním předpisům ochrany v oblasti ochrany obyvatelstva, dále se zde věnuji základním pojmům a také samotnému členění mimořádných situací. V druhé části bakalářské práce se věnuji praktické stránce obnovy, která je už přímo zaměřena na město Uherské Hradiště, jeho základní charakteristiku a shrnutí povodní z roku 1997, vzniklým škodám a plánům na následnou obnovu, jejich financování. Toto téma je zvoleno záměrně, jelikož byly povodně v roce 1997 katastrofické a jak Česká republika, tak samotné Uherské Hradiště měli na tuto situaci nedostatečné protipovodňové opatření při povodí řeky Moravy. Zvolila jsem si také toto téma, protože dle mého názoru je tato problematika v České republice velmi úzce řešená. Ve své bakalářské práci chci provést analýzu povodní, jež se udály v roce 1997 a zaměřit se blíže na efektivitu čerpání finančních prostředků, které byly vyčleněny na obnovu území postiženého povodněmi. Chci se zde také věnovat plánování a přípravě jednotlivých částí obnovy po povodních.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LEGISLATIVA

Základní předpisy ochrany v oblasti ochrany obyvatelstva:

1.1 Zákony

- I. **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky**, ve znění pozdějších předpisů.

Definuje účast státu při zajišťování bezpečnosti republiky, seznamuje s vyhlášením nouzového stavu, stavu ohrožení státu, a okrajově i válečného stavu, informuje o bezpečnostní radě státu.[1]

- II. **Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů**, v platném znění.

Zákon stanovuje organizační strukturu Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen HZS ČR), jeho poslání a kompetence zavádí pro jeho příslušníky novou úpravu pracovně právních vztahů pro formou služebního poměru a v této souvislosti podmiňuje změny v dalších zákonech, související se vznikem pracovně právního vztahu příslušníků HZS ČR a dále stanoví odpovědnost HZS ČR za ochranu obyvatelstva.[2]

- III. **Zákon č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů**, ve znění pozdějších předpisů.

Vymezuje Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“), stanoví složky IZS a jejich působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků, práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě na mimořádné události (dále jen „MU“) a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva. Definuje pojem ochrana obyvatelstva jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření.[3]

- IV. **Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Uvádí základní pojmy krizových opatření, definuje jako krizový stav nebezpečí, vyjmenovává orgány krizového řízení jednotlivých stupňů, z hlediska pravomocí orgánů krizového řízení popisuje povinnosti a práva za krizových stavů, dále práva a povinnosti právnických a fyzických osob, řízení k náhradám výdajů, škod a sankce při nesplnění povinností.[4]

- V. **Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy** a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění.

Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav a stav ohrožení státu, přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Dále stanoví pravomoc vlády, České národní banky (dále jen „ČNB“) a správních úřadů při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy (dále jen „HOPKS“) a též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí HOPKS.[5]

- VI. **Zákon 254/2001 Sb., o vodách** a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění.

Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl. Jeho účelem je také přispívat k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů.

Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání vod. Z hlediska ochrany obyvatelstva určuje povodňové orgány a upřesňuje způsob zpracování povodňových plánů.[6]

- VII. **Zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území** postiženého živelnou nebo jinou pohromou a změně **zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví** a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území).[7]
- VIII. **Zákon č. 273/2008 Sb., o policii ČR**
Stanovuje práva a povinnosti policie České republiky, vymezuje její kompetenci, poslání a organizační strukturu.[8]
- IX. **Zákon č. 374/2011 Sb., o Zdravotnické záchranné službě**
Tento zákon upravuje podmínky poskytování ZZS, práva a povinnosti poskytovatele ZZS, povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče k zajištění návaznosti jimi poskytovaných zdravotních služeb na ZZS na řešení MU a krizových situací a výkon veřejné správy v oblasti ZZS.[9]

1.2 Vyhlášky

- 1. Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva**
Upravuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany (dále jen „CO“) a při odborné přípravě jejich personálu, dále stanovuje způsoby informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a technických, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování včetně poskytování tísňových informací.[10]

- 2. Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS**
Vyhláška stanoví zásady koordinace složek IZS při společném zásahu, kdo tuto koordinaci složek provádí a bližší podmínky provádění této koordinace. Rozlišuje koordinaci složek na strategické, taktické a operační úrovni. Jsou stanoveny zásady spolupráce operačních středisek základních složek a úkoly, které plní operační a informační středisko. Vyhláška stanoví obsah dokumentace IZS, způsob zpracování této dokumentace a podrobnosti o stupních poplachů poplachového plánu. Dále jsou stanoveny zásady způsobu krizové komunikace a spojení v IZS.[11]

2 ZÁKLADNÍ POJMY

a.) Ochrana obyvatelstva

Ochranu obyvatelstva definuje zákon č. 239/2000 Sb., následným způsobem:

Ochrana obyvatelstva je plnění úkolů CO, zejména ukrytí, evakuace, varování a nouzové přežití obyvatel a další opatření k zabezpečení jeho zdraví, života a majetku.[15]

b.) Mimořádná událost

Jedná se o událost nebo situaci vzniklou v určitém prostředí v důsledku živelní pohromy, havárie nezákonnou činností, nákazami, ohrožením kritické infrastruktury, vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, která je řešena obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních předpisů.[15]

c.) Krizová situace

Krizovou situací se označuje mimořádná událost, v jejímž důsledku se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, válečný stav nebo stav ohrožení státu. Ohroženy jsou důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů, hrozící nebezpečí nelze odvrátit a způsobené škody odstranit běžnou činností orgánů.[16]

d.) Živelní pohroma

Živelní pohromou rozumíme mimořádnou událost, která vznikla v důsledku škodlivého působení přírodních sil a jevů. Způsobuje škody na majetku, přírodě, poškozují zdraví a životy osob a zvířat. Vzniká pozvolným nebo rychlým přírodním procesem, který je způsoben ději probíhajícími uvnitř i vně Země, vlivem různých faktorů.[31]

e.) Integrovaný záchranný systém

Integrovaným záchranným systémem se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádnou událost, provádění záchranných a likvidačních prací. Hlavními složkami IZS je HZS ČR, Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany (dále jen „PO“), poskytovatelé zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“), Policie ČR (dále jen „PČR“). Hlavním koordinátorem v České republice je HZS ČR. V případě že na místě neštěstí zasa-

huje více složek IZS, velitelem se stává vedoucí člen složky, jehož činnost je na místě převažující.[25]

f.) Záchranné práce

Jsou to činnosti, které při zásahu složek IZS po oznámení vzniku nebo se neodvratně blížící mimořádné události je nutné provést v místě nasazení složek nebo v místě předpokládaných účinků mimořádné události bezprostředně a nejpozději v okamžiku, kdy je to možné s ohledem na životy a zdraví zasahujících osob. Za záchranné práce se považují také činnosti, které umožňují vytvoření bezpečnostních podmínek pro ochranu zasahujících osob. Záchranné práce mají prioritu před prováděním likvidačních a asanačních (obnovovacích) prací.[33]

g.) Likvidační práce

Jsou to činnosti k odstraňování následků, které jsou způsobeny mimořádnou událostí. Následky se také rozumí dopady působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí. Jsou to činnosti, které jsou nutné vykonat bez zbytečného odkladu, tak aby složky IZS mohly opustit místo zásahu, ukončit zásah nebo předat toto místo zásahu k dalšímu užívání nebo případně k provedení obnovovacích prací a ukončit zásah. Likvidační práce obvykle provádí složky IZS, právnické a podnikající fyzické osoby, nebo fyzické osoby, které byly k tomuto oprávněným subjektem vyzvány k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Okamžik ukončení záchranných a počátek likvidačních prací lze orientačně považovat za stav, kdy jsou odvrácena rizika vzniklá mimořádnou událostí.[18]

h.) Asanační práce (obnovovací práce)

Za obnovovací práce se považují činnosti, které spočívají v revitalizaci životního prostředí a činnosti směřující ke zvládnutelné obnově životního prostředí, materiálních hodnot a společenského života. Obecně jde o činnosti, které směřují k obnově území, které neodstraňují riziko ohrožení života, životního prostředí a nemají charakter likvidačních a záchranných prací. Tyto práce je možné zahájit nejdříve v okamžiku ukončení zásahu složek IZS, pokud velitel zásahu nepřipustí jejich souběh s likvidačními a výjimečně i se záchrannými pracemi.[18]

3 OBNOVA

Obnova je stav, který zajišťuje návrat do stabilizovaného stavu a nastartování dalšího rozvoje v přijatelném čase a nákladech. Oblast obnovy je velmi důležitá a měla by být připravena předem. To podporuje nutnost předem zpracovat pro možné dopady pohrom scénáře obnovy, které v případě potřeby vytvoří základ pro projekty obnovy a ty pak bude možno v případě potřeby rychle nastartovat. Jakákoliv časová prodleva může kritický stav způsobený pohromou jen zhoršit a prohloubit.[17]

3.1 Pojetí obnovy

Hlavním cílem obnovy je stabilizovat situaci, nastartovat a zajistit další rozvoj. Proto obnova musí být prováděna na základě určitých zásad, které nebudou zvyšovat zranitelnost chráněných zájmů vůči pohromě, po které se obnova provádí a ani vůči dalším potenciálním pohromám. Obnovu je třeba provádět podle takového scénáře, aby byly dopady stejně silné pohromy menší. Proto je třeba vycházet z hodnocení ohrožení od pohromy, analýzy rizik a přihlížet k požadavkům udržitelného rozvoje a principu předběžné opatrnosti. Tvorba plánu obnovy je vícestupňový proces. Skládá se z následujících fází:

1. fáze:

V první fázi probíhá identifikace těch problémů, které jsou nutné pro udržení / zachování činností po výskytu pohromy a pro zahájení normálních činností. Aby se zmírnily dopady pohromy a zamezilo se dalším ztrátám, je třeba:

- sestavit tým pro obnovu
- vysvětlit role účastníkům týmu
- vytvořit seznam o postupech obnovy pro uvědomění pracovníků obnovy, veřejné správy, podniků a občanů
- definovat postupy pro zajištění životně důležitých funkcí
- určit variantní požadavky pro území, budovy i obyvatele
- zabezpečit alternativní lokality pro přežití obyvatel a provoz životně důležitých funkcí
- provést odhad ztrát a nákladů na obnovu
- stanovit strategii prací a plán na řízení škod.

2. fáze:

Druhá fáze je založena na zajištění prioritních kritických potřeb, které jsou nezbytné a životně důležité. (Toto je úkol řídicích pracovníků, krizových manažerů a jim podobných funkcí).

3. fáze:

V třetí fázi probíhá tvorba vlastního plánu obnovy. Plán obnovy musí minimálně pokrýt následující:

- problémy obyvatel (v plánu obnovy jsou identifikovány jak zdravotní služby, tak pomoc psychologů)
- problémy budov, komunikací a další infrastruktury (je třeba prošetřit rozsah poškození budov, systémů zásobování jídle, vodou, elektřinou, apod. a srovnat je s předem stanovenými daty, pro které jsou připraveny zdroje a postup obnovy)
- problémy služeb (potřeba obnovit činnost podniků, které mohou přispět k revitalizaci území)
- použít vhodnou variantu plánu obnovy.

Pro řešení obnovy se vybírají varianty přijatelné, účinné, perspektivní pro další rozvoj a finančně zvládnutelné. V procesu analýzy nákladů na obnovu se musí nejprve stanovit priority v území, funkcích a provozech. Tj. musí být udělané úvahy o podstatě pohromy a o dopadech, hlavně na ty zájmy a funkce, které byly v rámci analýz určeny jako podstatné a o stanovení maximální doby kdy mohou probíhat alternativní dočasné postupy vedoucí k zajištění plynulé činnosti území, podniku, organizace.[13]

Je možno určit různé varianty postupů, díky existující vnitřní provázanosti faktorů. Zabránit dalším ztrátám a využít zdroje a prostředky efektivně je základním cílem při obnově. Proto se sestavuje tzv. program prevence ztrát při obnově. Program prevence ztrát má dva cíle:

- provádět činnosti redukující výskyt dalších dopadů pohrom
- provádět činnosti minimalizující potenciální dopady relevantní pohromy.

Prevence ztrát zahrnuje vytvoření koncepce prevence ztrát, identifikaci a vyhodnocení všech ohrožení a možných dopadů, určení priorit obnovy a vytvoření skupiny programů, které minimalizují možné ztráty. Koncepce pro prevenci ztrát při obnově musí být písemná a musí to být skutečný plán činností, tj. musí obsahovat identifikaci všech oblastí prevence

ztrát a klíčové úrovně odpovědností a pravomocí pro tvorbu a implementaci programů na prevenci ztrát v každé oblasti, kde hrozí ztráty. Dále musí obsahovat definici a přehled vynucovacích postupů nebo disciplinárních postupů pro případ nezajištění souladu.[13]

Odpovědní manažeři by měli po vytvoření koncepce prevence ztrát na svém úseku identifikovat a vyhodnotit možná další ohrožení. V úvahu musí být vzat lidský činitel, protože mnoho následných nežádoucích jevů vzniká jako důsledek chování lidí. Oblasti, které mohou způsobit problémy při obnově, jsou hasební technika, sváření, údržba, stavební činnost, pojištění, dozor, výcvik personálu aj.

Každý řídicí pracovník obnovy musí určit v rámci prevence ztrát zranitelnosti na svém úseku odpovědnosti a musí provést příslušná opatření. Během obnovy se musí pořizovat záznamy o pracích a postupech řízení, aby se při další akci dalo vyvarovat chybám a zvýšit kvalitu úseku obnovy.

V rámci prevence jsou prováděna dlouhodobá i krátkodobá opatření při bezprostředním ohrožení, což nelze u živelných a jiných pohrom, které přichází bez varování. V rámci obnovy po pohromě musí být po provedené inspekci zajištěn bezpečný návrat obyvatel domů, zaměstnanců na jejich pracoviště atd. V rámci inspekce je nutno provést kontrolu provozuschopnosti hasících systémů a zařízení, posouzení škod na základech budov, škod způsobených odpady a úlomky, záznamy a dokumenty o škodách.

Záznam o obnově v podniku musí obsahovat popis dopadů pohromy v podniku, hodnocení škod, plánování záchrany, odstranění a zabalení poničených záznamů a dat, procesy vakuování a vysoušení za mrazu, skladování apod. K redukci nákladů na obnovu a minimalizování dopadů na ty funkce, které jsou podstatné pro další rozvoj území či podniku, lze docílit dobře sestavenými plány obnovy.

Ve většině zemí je krizový plán navržen pro řešení všech stádií krizových situací, včetně odstraňování dopadů pohrom, tj. obnovy. Jeho cílem v zájmové oblasti je zajistit minimální zmatek a odrazit veškerý negativní dopad na obnovu a kontinuitu státu, regionu, území, apod. Krizové plánování a řízení škod jsou nedílné části plánování řízení bezpečnosti včetně obnovy, předvídají a plánují práce, které bude potřeba provádět při obnově po pohromě. Zajišťují opatření, aby média byla při obnově použita pro podporu obnovy a pro zajištění informovanosti obyvatelstva. Tím se rozumí, že ve světě je nouzové i krizové řízení chápáno jako proces přípravy na zmírnění, odezvu a obnovu v případě pohromy nebo nouzové situace vyvolané pohromou. Zahrnuje výcvik, plánování, inspekce a testy řízení, koordina-

vání činností uvnitř i vně území, podniku. Řízení a kontrola, komunikace, bezpečnost životů, ochrana majetku, dosah komunity, obnova a znovuzahájení provozu, správa a logistika jsou klíčové provozní činnosti.[17]

3.2 Obnova v ČR

Pojem obnova není v České republice přesně vymezen. Někdy je chápán široce a někdy jen úzce. Pojem je třeba vymežit a zpracovat koncepci obnovy a její zásady, protože usměrnit management v této oblasti je důležité pro rozvoj státu, regionu, území, atd. Dosud není povinnost zpracovávat plány obnovy a plány kontinuity. Ve skutečnosti ani krizový plán zpracováváný dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení v platném znění nestanovuje pravidla pro obnovu.

V České republice je nutno vypracovat strategii obnovy, její zásady a sestavit předem plány obnovy pro možné předvídatelné pohromy. V rámci strategii obnovy je nutno mít dílčí plány kontinuity pro objekty či celky, minimálně však u objektů kritické infrastruktury, které zajistí přežití lidí i infrastruktury za kritických podmínek.[13]

3.3 Právní úprava obnovy

Oblast obnovy území po živelných a jiných pohromách je řešena jen částečně a nedostatečně. V případě, že pohroma patří do kategorie vymezené pojmem „mimořádná událost“, je státní pomoc při obnově území řešena zákonem č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelnou nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších zákonů, (zákon o státní pomoci při obnově území).

Oblast řízení státu postrádá strategii obnovy a její zásady, které se musí uplatnit při každé obnově území po mimořádné události, aby se zajistil rozvoj území střednědobě a hlavně dlouhodobě. Z toho důvodu se každá obnova provádí systémem případ od případu (ad hoc), to má však následek takový, že jednou se problém řeší jedním způsobem a jindy na-prosto protichůdně v závislosti na znalostech a zkušenostech příslušného vedoucího pracovníka. Tento přístup je zcela v rozporu se zásadami řízení a někdy dokonce může vyvolávat pocity, že jde o záměrné poškozování občanů, společnosti i celého státu. Scénáře obnovy ani zásady pro obnovu obsahující preventivní opatření, aby se pohromy a jejich dopady buď neopakovaly, nebo se opakovaly s mírnějším dopadem, provázání obnovy s rozvojem území apod. upraveny jednotně nejsou.

Po srovnání s vyspělými zeměmi je zcela zřejmé, že chybí vrcholová představa státu, jak uvedenou problematiku řešit a jak zapojit právnické a podnikající fyzické osoby a občany. Závěry vyvozené z některých událostí v dalších zemích ukázaly, že právě tato oblast je citlivá a důležitá pro úroveň schopnosti státu zvládnout všechny problémy tak, aby byla zajištěna stabilita a prosperita. Je postrádána hierarchická organizační struktura orgánů státu, které jsou odpovědné za provádění obnovy, za její zabezpečení, i příslušné legislativní a finanční nástroje. V této oblasti není využit institut "veřejný zájem", který je zakotven v české legislativě od r. 1854 a s úspěchem je ve sledované oblasti používán v zahraničí.[17]

4 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

V běžném životě nás potká nespočet drobných událostí, které považujeme za mimořádné. Ačkoli mají lidé právo na bezpečný a zdravý život a přiměřenou ochranu, přesto je řada situací, kdy je toto právo narušeno. Úkolem všech orgánů státní správy a územní samosprávy je, aby činily příslušná opatření k eliminaci či alespoň zmírnění dopadů různých negativních jevů.

Definice mimořádné události je zakotvena v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, kde mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.[19]

4.1 Základní dělení mimořádných událostí

Mimořádné události se klasifikují podle mnoha různých kritérií a oborů, ve kterých se tento pojem používá. Obecně lze ale mimořádná události dělit na:

- a) **Přírodní (naturogenní) mimořádné události**
- b) **Antropogenní mimořádné události**
- c) **Havárie**

V průběhu mimořádných událostí může dojít k současnemu působení více jevů najednou, tzv. dominoefekt. Dominoefekt je lavinovitý sled projevů. Například povodeň způsobí sesuv půdy, následuje ekologická pohroma, narušení produktovodu, výbuch plynu, požár s toxickým účinkem apod.[20]

4.2 Základní charakteristika vybraných mimořádných událostí

4.2.1 Přírodní mimořádné události

Mimořádné události způsobené přírodními vlivy. Od samého počátku civilizace jsou obyvatelé naší planety ohrožováni přírodními vlivy. Živelní pohromy udeří zpravidla najednou a většinou neočekávaně. Naruší určité území, obydlí, majetek, komunikace, zdroje obživy. Řetěz dalších mimořádných událostí, které mohou živelní pohromy způsobit je hladomor, nákazy, uvolnění nebezpečných látek, nekontrolovaný pohyb obyvatel, požáry, výpadky energetických a zásobovacích sítí.

Přírodní mimořádné události lze dále rozdělit na abiotické mimořádné události (způsobené neživou přírodou) a biotické mimořádné události (způsobené živou přírodou).[26]

4.2.1.1 Povodně

V České republice lze povodně podle typů rozdělit v závislosti na ročním období, na jarní, letní a zimní. Jarní povodně vznikají v důsledku tání sněhu, nejčastěji v období března až dubna, ale i při dílčích oblevách. Rozhodujícím faktorem pro tento typ povodní je takzvaná vodní hodnota sněhu vyjadřující množství vody, které je vázáno ve sněhové pokrývce v povodí, také množství srážek v období tání, teplota vzduchu, atd. Jedním z příkladů jarních povodní je největší povodeň na Labi v roce 1845 a povodeň na řadě míst v České republice na přelomu března a dubna 2006. Hlavním faktorem způsobující letní povodně je dlouho trvající regionální déšť nebo krátkodobé srážky velké intenzity. Povodně zimní jsou způsobené hlavně ledovými jevy na tocích. Dále také existují povodně zvláštní, za ty se označují povodně vzniklé v souvislosti s haváriemi, nejčastěji se jedná o protržení hrází přehrad, rybníků. Druh těchto povodní se nevyskytuje často, následky jsou však katastrofální pro život pod hrázemi. Jejich vývoj je rychlý a lze ho charakterizovat jako přívalovou vlnu. Příkladem je protržení přehrady Bílá Desná v Jizerských horách 1916.[21]

Obrázek 1: Stav obce Desné po protržení hráze 1916 [35]

Stupně povodňové aktivity:

Stupni povodňové aktivity (dále jen „SPA“) se rozumí míra povodňové aktivity, které jsou rozděleny do tří skupin.[27]

I. Stupeň (stav bdělosti) – nastává při nebezpečí přirozené povodni. Zaniká, pominou-li příčiny nebezpečí. Za nebezpečí povodně se považuje stav kdy je dosaženo limitního vodního stavu nebo průtoku na vodním toku a jeho stoupající tendence, velké tání sněhu či vznikem ledových zácp při nebezpečném chodu ledů v době tání. Tento stav nastává také vydáním výstražné informace předpovědní povodňové služby. Při 1. SPA zahajuje činnost hlásná a hlídková služba.

II. Stupeň (stav pohotovosti) – je vyhlášen v případě, že nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň. Za povodeň se považuje:

- Dosažení nebo předpoklad dosažení rozhodného limitního stavu hladiny v směrodatných hlásných profilech
- Výrazné zvýšení hladiny toku, při kterém se již voda rozlévá a může způsobit škody
- Zvýšení hladiny toku při chodu ledů, případně tvorba ledových bariér

Vyhlášením stavu pohotovosti se aktivizují povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, do pohotovosti jsou uváděny prostředky pro zabezpečovací práce, jsou prováděna opatření podle povodňových plánů.

III. Stupeň (stav ohrožení) – se vyhláší při přímém nebezpečí nebo vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Jsou prováděny povodňové zabezpečovací práce podle povodňového plánu a podle potřeby záchranné nebo evakuační práce. Podmětem pro vyhlášení je:

- Dosažení nebo předpoklad dosažení rozhodného limitního stavu hladiny v směrodatných hlásných profilech
- Doporučení správce toku
- Další skutečnosti charakterizující tuto míru povodňového nebezpečí

4.2.1.2 *Sesuvy a svahové pohyby*

Jedná se o pohyb hornin, bahna, zemin nebo jiného materiálu po svahu. Druh této MU výrazně ovlivňuje charakter terénu a typ podloží. Dalším důležitým faktorem vzniku sesuvů je odlesňování, důlní činnost, nesprávné hospodaření s půdou. Dlouhotrvající nebo přívalové deště jsou obvykle pak už jen spouštěcím mechanismem. Sesuvy ohrožují domy a lidi zasypáním.[12]

Svahové pohyby se rozdělují do tří kategorií v závislosti na rychlosti pohybu:

1. **Pomalé pohyby** - jsou nazývány také ploužením, slézáním či popolézáním. Nejedná se o žádnou katastrofu ale i takové pomalé pohyby se mohou změnit v pohyb rychlejší až v katastrofu.
2. **Středně rychlé pohyby** - jde o pohyby, kdy je rychlost pohybu možné udávat v metrech za hodinu nebo za den. Oblast sesuvů se dělí na odlučnou oblast, splaz sesuvu a čelo sesuvu.
3. **Rychlé pohyby** – z těchto pohybů může nastat katastrofa, často až se stovkami obětí. Důvodem je, že po začátku pohybu není dostatek času na celkovou evakuaci.

Dalším svahovým pohybem jsou sněhové laviny. Mohou mít za následek desítky obětí. Pro vznik lavin je kritický úhel 22° , není vyloučen vznik i na menších svazích. Nezáleží na sklonu svahu, ale i na jeho profilu.[19]

4.2.1.3 *Lesní požáry*

Požár lze charakterizovat jako nežádoucí a neovladatelné hoření. Často vzniká z nedbalosti nebo i úmyslu člověka. V mnoha případech bývá požár druhotným účinkem jiných MU, nehod, havárií. Méně časté jsou v ČR požáry způsobené bleskem, samovznícením, než ty způsobené člověkem.[20]

Rozsah a ohrožení je závislé na druhu a stáří lesního porostu, ročním období, síle a směru větru, době rozvoje požáru. V zimním období vznikají komplikace s rozvíjením sil a prostředků v místě zásahu při sněhové pokrývce nebo náledí, ztížená doprava vody a hrozí možné podchlazení osob. Letní období, v době déletrvajícího sucha hrozí rychlé šíření požáru, vzniká nebezpečí přehřátí zasahujících sil v ochranných oděvech a dýchací technice.[14]

Lesní požáry lze dělit na:

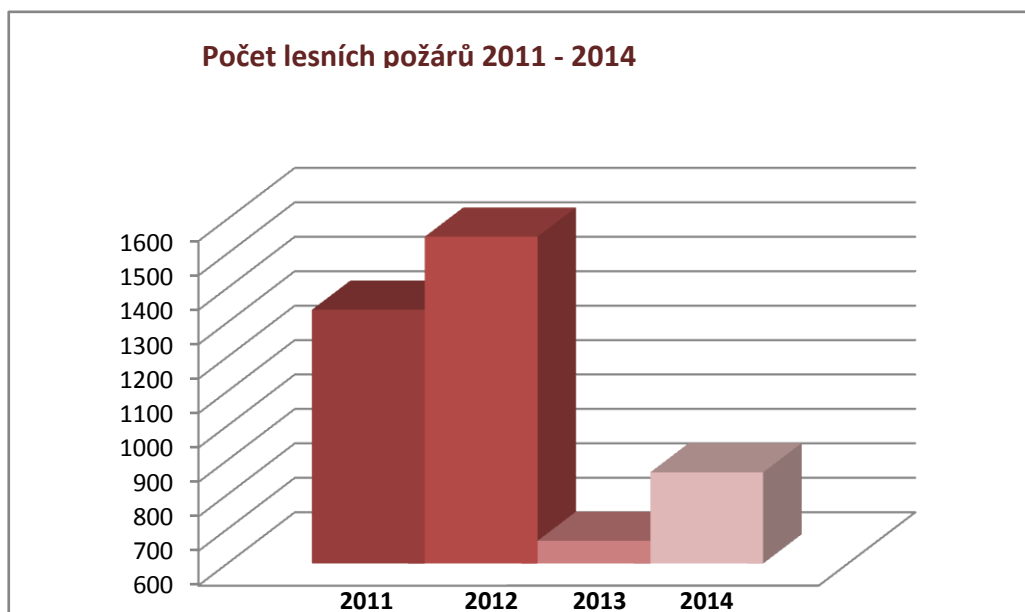
- **Pozemní požár** – dochází k hoření jehličí, mechu, spadaného dříví, apod.
- **Korunový požár** – jedná se o nebezpečnější požár než požár pozemní, vzhledem k rychlosti šíření a neovladatelnosti ale i k totálnímu poškození, které způsobuje. Doprovází velké lesní požáry, šíří se v korunách stromů.
- **Podzemní požár** – nebývá častý ani rozsáhlý, je však vytrvalý a může trvat celé týdny, až měsíce. Obvykle se jedná o požáry kořenových systémů.[12]

Lesní požáry

Rok	Počet požárů	Škoda (mil. Kč)	Výměra lesních požárů (ha)	Usmrceno osob	Zraněno osob
2011	1337	7,1	337	1	27
2012	1549	46,2	634	2	30
2013	666	4,9	92	0	7
2014	865	6,6	536	2	10

Obrázek 2: Statistika lesních požárů v ČR [36]

Zde jsem doplnila graf, na kterém je viditelně znázorněný růst a pokles počtu lesních požárů za období 2011 -2014.

Graf 1: Počet lesních požárů [36]

4.2.2 Meteorologické katastrofy

Meteorologické katastrofy jsou způsobovány bouřkou, krupobitím, horkem, suchem, hurikánem, tornádem. Tyto katastrofy jsou nám velmi blízké, každý se s nimi již setkal, ať už v menší nebo větší míře.[26]

4.2.2.1 Bouřka

Je jedna z nejděsivějších přírodních úkazů. Ve světě se vyskytuje denně tisíce míst s bouřkou. Nejčastější výskyt lze zaznamenat na jaře a v létě. Silná bouřka může trvat i déle než dvě hodiny. Doprovodným jevem bouřky je hromobití, prudký déšť, krupobití a silný vítr. Důsledky takových bouřek mohou být až zničující.[23]

4.2.3 Antropogenní mimořádné události

Mimořádné události způsobené činností člověka (např. havárie způsobené lidským faktorem, sociální nepokoje, terorismus apod.). Mezi závažné mimořádné události posledních let patří teroristické akce. Od poslední čtvrtiny dvacátého století a s postupující globalizací narůstá četnost a brutalita teroristických útoků, které se vyznačují dokonalou organizací.[24]

4.2.3.1 Atmosférické poruchy

V různých oblastech dochází důsledkem vyrovnání tlaku vzduchu ke vzniku proudění vzduchu, tedy větru. Vítr není pro člověka bezprostředně nebezpečný, ale se zvýšením jeho intenzity a rychlosti může vyvracet stromy, lámat větve, demolovat budovy, elektrické vedení a ostatní důležité prvky infrastruktury, také může docházet k ohrožení životů, zdraví osob a zvířat. Francois Beaufort stanovil stupnici na určení síly větru podle jejího účinku na různé objekty.

Stupeň	Vitr	Rychlost		<u>Na souši</u>
		m/s	km/h	
0	bezvětří	< 0,5	< 1	kouř stoupá kolmo vzhůru
1	vánek	~ 1,25	1 – 5	směr větru poznatelný podle pohybu kouře
2	větřík	~ 3	6 – 11	listí stromů šelestí
3	slabý vítr	~ 5	12 – 19	listy stromů a větvičky v trvalém pohybu
4	mírný vítr	~ 7	20 – 28	zdvihá prach a útržky papíru
5	čerstvý vítr	~ 9,5	29 – 39	listnaté keře se začínají hýbat
6	silný vítr	~ 12	40 – 49	telegrafní dráty sviští, používání deštníků je nesnadné
7	mírný víchř	~ 14,5	50 – 61	chůze proti větru je nesnadná, celé stromy se pohybují
8	čerstvý víchř	~ 17,5	62 – 74	ulamují se větve, chůze proti větru je normálně nemožná
9	silný víchř	~ 21	75 – 88	vitr strhává komíny, tašky a břidlice se střech
10	plný víchř	~ 24,5	89 – 102	vyvrací stromy, působí škody na obydlích
11	vichřice	~ 29	103 – 114	působí rozsáhlá pustošení
12-17	orkán	> 30	> 117	ničivé účinky (odnáší střechy, hýbe těžkými hmotami)

Obrázek 3 Beaufortova stupnice větru [37]

4.2.3.2 Formy a metody terorismu

Pojem terorismus je definován více způsoby, jinak jej definují politologové, jinak právníci. V té nejobecnější rovině je pojem terorismus chápán jako forma organizovaného násilí často zaměřeného proti nezúčastněným osobám za účelem dosažení určitých cílů. Formy a metody terorismu jsou vyznačovány vysokou nebezpečností, brutalitou a bezohledností. Výběr a použití metod je podmíněn snahou o maximální psychologický efekt při vyvolání pocitu strachu a ohrožení u co největšího počtu lidí. Formy teroristického útoku jsou různé, mohou být v podobě podezřelé zásilky, zavazadla, ohrožení výbušnými látkami, útoky sebevražděných útočníků a tzv. kybernetického terorismu.

4.2.4 Havárie

Mimořádná událost vzniklá v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, užitím, zpracováním, výrobou, skladováním nebo přepravou nebezpečných látek nebo nakládáním s nebezpečnými odpady. Prevence v těchto případech je jednoznačná: dodržování předepsaných postupů, ochrany, kontrola apod. Nejčastějšími haváriemi s dopady na obyvatelstvo jsou zejména havárie s únikem nebezpečných látek nebo radiační nehody či havárie.

Havárie s únikem nebezpečných látek

Jedná se o havárie ohrožující nejen zdraví nebo životy obyvatel ale rovněž životní prostředí. Stále častěji se v současnosti vyskytují případy úniků nebezpečné látky v důsledku teroristických akcí.

Zákonem je tato havárie definována jako mimořádná, zcela nebo částečně neovladatelná, prostorově a časově ohraničená událost, která vznikla nebo jejíž vznik bezprostředně hrozí v souvislosti s užíváním zařízení nebo objektu, v němž je nebezpečná látka skladována, vyráběna, zpracována, používána nebo přepravována. Jde o událost vedoucí k bezprostřednímu nebo následnému závažnému poškození nebo ohrožení života a zdraví obyvatelstva, zvířat, životního prostředí nebo ke škodě na majetku, která přesahuje stanovené limity.

Mezi nejčastější a základní příčiny havárií lze zařadit technické příčiny (poruchy strojů, prostředků a zařízení), technologické příčiny (odchylky od stanovených provozních podmínek) a personální příčiny (chyby a selhání člověka).[18]

Obrázek 4 Havárie cisterny s kyselinou na Českolipsku [38]

5 CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ

Cílem mé bakalářské práce je na základě zhodnocení legislativy, charakteristiky mimořádné události a současného stavu navrhnout opatření pro možné řešení a zvládnání situace ke snížení dopadů na regionu Uherské Hradiště. Jako modelovou situaci jsem zvolila návrh obnovy daného objektu po povodni, která patří k nejzávažnější pohromě nejen pro tento region.

K zhodnocení dopadů povodní a zdokonalení pomocného plánu obnovy jsem použila SWOT analýzu, skrze kterou jsem se snažila poukázat na možné nedostatky v oblasti obnovy území po povodni.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 POVODNĚ UHERSKÉ HRADIŠTĚ 1997

V červenci roku 1997 zasáhla Moravu a Slezsko katastrofická povodeň, která nemá v novodobých dějinách této oblasti obdoby. Příčinou této mimořádné situace byly vydatné srážky v období od 5. – 8. července 1997. Rozliv šířky povodně v Uherském Hradišti dosáhl až čtyř kilometrů.

V první vlně srážek se vyskytly nadprůměrné úhrny srážek v oblasti povodí horní Moravy, v oblasti povodí řeky Bečvy a pás srážek zasáhl i do oblasti Hostinských vrchů a Českomoravské vrchoviny. Intenzita srážek nabyla hodnot až 60 mm/ 6 hodin. Od 17. – 21. července přišla druhá vlna srážek v době, kdy ještě stále přetrvávaly povodňové stavy z první srážkové vlny. Celkové srážky v tomto období přesáhly jen na několika místech 100 mm.

Hlavní příčinou povodní byly srážky z období 5. – 8. července. Průtoková vlna se v místě výskytu nedala zadržet. Dalším aspektem katastrofálního dopadu povodně byla nulová retenční schopnost krajiny, která byla nasáklá již z předchozích menších srážek. V horních horských oblastech měla povodeň charakter horské ničivé povodně. Na středním a dolním toku Moravy měly povodně spíše charakter nížinné povodně, rozsáhlých rozlivů vody, které dosahovaly až několika kilometrů. Síla povodňové vlny byla obrovská, rychlá a ničivá. Způsobila devastaci koryt, vodních toků a vodní stavy dosáhly extrémní úrovně. Enormní byla plocha a hloubka rozlivu, která dosahovala 2,5 – 3 metry.

Povodní bylo postiženo 257 obcí a měst v 16 okresech. Celkové odhadnuté přímé škody dosahovaly 20 miliard korun. Přímo v okrese Uherské Hradiště škody dosáhly okolo 2 300 milionů korun.

Toky, které spadají do správy Povodí Moravy, patří mezi toky postižené povodní. Jedná se o toky Morava, Březnice, Olšava, Bystřička (Nivnička), Kudlovský potok.[28]

6.1 Charakteristika města Uherské Hradiště

Město Uherské Hradiště je významným historickým městem jihovýchodní Moravy a centrem sídelní aglomerace Staré Město – Uherské Hradiště – Kunovice – Sady – Mařatice – Jarošov. Uherské Hradiště je nyní obec s rozšířenou působností, podle nového uspořádání územní veřejné správy. Ve správním obvodu města žije přes 90 tisíc obyvatel. Město je součástí Zlínského kraje.

Charakter regionu lze označit jako průmyslově-zemědělský, rozkládá se v Dolnomoravském úvalu. Zemědělství si stále zachovává důležité postavení díky příznivým klimatickým a půdním podmínkám.

Správní území města zabírá rozlohu 21,3 km² a je rozdělené do 6 katastrálních území.[28]

Obrázek 5: Administrativní mapa katastrálního území Uherské Hradiště [39]

6.1.1.1 Ovzduší

Většina území spadá do teplé klimatické oblasti charakterizované delším suchým létem, teplým jarem, podzimem a krátkou, téměř suchou zimou. Nad celým územím průměrně převládají hladinové větry pod vlivem západního proudění. Četnost proudění východních směrů je asi 17 %, severních či jižních asi 27 %. Nejvyšší rychlosti větrů jsou v měsících červenci, srpnu, listopadu až lednu. Průměrné rychlosti v přízemní vrstvě se pohybují v rozmezí od 2 do 6 m.s⁻¹.

Průměrné roční teploty v jednotlivých obdobích: jaro 4 °C až 9 °C, léto 14 °C až 17 °C, podzim 3 °C až 7 °C, zima -2 °C až -3 °C.

Celkové množství srážek za rok se pohybuje od 400 do 2100 mm. Z toho asi 40 % v létě, na jaře 25 %, na podzim 20 % a v zimě 15 %.

Již počátkem devadesátých let minulého století hygienická služba zaznamenala výrazné snížení znečištění ovzduší ve městě. V současné době již neregistruje překračování denních limitů u žádné monitorované škodliviny. Od roku 2005 je na hlavní křižovatce nainstalován imisní monitoring, zobrazující aktuální imisní hodnoty škodlivých látek. Nadále však zůstává významným zdrojem znečišťování ovzduší ve městě silniční doprava, přesto dopravní emise nedosahují hladin dráždivých nebo rizikových pro zdraví.[30]

6.1.1.2 Voda

V Uherském Hradišti je nejvýznamnějším tokem řeka Morava, část řeky Moravy je odváděna do Baťova kanálu. Největší průtoky má řeka na jaře, po tání sněhu, poměrně vysoké jsou i průtoky na podzim. Druhým větším tokem je řeka Olšava, která se vlévá do Moravy nad obcí Kostelany.

Obrázek 6: Řeka Morava a její levý přítok řeka Olšava nad obcí Kostelany [40]

Pitná voda

Zdroje vody mají svoje úpravy, prameniště s vyhlášenými pásmy ochrany vod mají dostatečnou kapacitu i do budoucna. Hromadění vody je zajištěno vodojemy do čtyř tlakových pásem a samostatně Vésky a Míkovice s dostatečnou kapacitou. Vodovodní síť plně pokrývá potřeby města.

Komunální vody

Většina města je odkanalizována do modernizované čistírny odpadních vod (dále jen „ČOV“) Uherské Hradiště – Mojmír. V provozu je i ČOV Vésky, její přepojení odpadních vod na ČOV Uherské Hradiště se projekčně připravuje.

Povrchové vody

Páteřním tokem celého území je řeka Morava, jejíž levostranný přítok je řeka Olšava. V současné době je zcela regulovaná a má upravené koryto v celé délce řešeného území. Průměrný průtok Moravy činí cca 55 m³ /s. Ostatní toky, které se vyskytují v území, jsou vodohospodářsky nevýznamné.

6.1.1.3 Půda

Zemědělský půdní fond není výrazně zatížen těžkými kovy. Problémem ovšem zůstává eroze. Díky změnám v zemědělském obhospodařování pozemků se větrná eroze snížila, avšak vodní eroze ohrožuje svažité pozemky (okolí sídliště Východ a Mařatic).

6.1.1.4 Zeleň

Na území města mají plochy zeleně nezastupitelnou úlohu, která spočívá ve vytvoření mikroklimatu uvnitř města. Plochy zeleně ve městě lze rozdělit dle účelu do následujících kategorií:

- **Veřejná zeleň** – parky, veřejná prostranství a uliční zeleň představují především zeleň v urbanizovaném území. Mezi významné plochy veřejné zeleně patří plochy parků. Nejrozsáhlejší jsou Smetanovy sady (4,5 ha). Dále se ve městě nacházejí dvě parkově upravené plochy. Všechny tři plochy jsou udržovány, mají vybudovaný systém pěších komunikací a jsou doplněny lavičkami. Město spravuje celkem 72 ha veřejných travnatých ploch. Nově přibyla lokalita Rochus s výměrou 70 ha.
- **Vyhrazená zeleň** – je prezentována převážně plochami zeleně obytných celků, zařízení občanské vybavenosti a zelení výrobních areálů a technické vybavenosti. V okolí školských zařízení je největší uplatnění zeleně v plochách. V areálu nemocnice se výrazně uplatňuje vzrostlá zeleň. Velký podíl na kvalitě ŽP hromadného bydlení má zeleň v obytných plochách.
- **Užitková zeleň** – užitkovou zeleň představují plochy zahrad, ovocných sadů, vinic a plochy drobné držby využívané k zemědělským účelům. V souvislosti s velkými sídlišti se objevují plochy zahrádek a zahrádkářských osad.
- **Krajinná zeleň** – v současnosti území města představuje značně narušený krajinný ekosystém, který je vystavován silnému tlaku průmyslové a zemědělské výroby, skládkováním odpadů, ale také hustou dopravní sítí. Lesy jsou v Uherském Hradišti a jeho místních částí zastoupeny pouze minimálními plochami.[28]

6.2 Historie povodní v Uherském Hradišti a okolí

S povodněmi se území Uherského Hradiště setkává odedávna. Níže je uveden stručný výpis z historie povodní na řece Moravě. V dostupných pramenech se nachází první záznam o povodni z 16 století.[29]

1522 – povodeň Uherský Brod

1543 – povodeň jihovýchodní Morava

1555 – povodeň Uherský Brod

1565 – povodeň Uherský Brod (důsledek tání ledu)

1567 – povodeň Moravský Písek a Uherský Ostroh (zaplavení silnic a hrází)

1570 – povodeň Uherské Hradiště (největší povodeň od roku 1522)

1583 – povodeň Uherský Brod (důsledek velké množství srážek sněhu s deštěm)

1591 – celé povodí řeky Moravy

1600 a 1609 - letní typy povodní Uherské Hradiště

1656 – týdenní povodeň Uherské Hradiště

1672 – letní typ povodně Uherské Hradiště (mnoho škod a obětí)

1680 – zaplavení Spytihněvi

1715 – mohutné záplavy Uherské Hradiště a Staré Město

1813 – oblast Moravy postihly tři povodně

1897 – povodeň Uherské Hradiště

6.3 Vzniklé škody povodní 1997

Vzhledem k rozsahu červencových záplav došlo na území okresu Uherské Hradiště ke značným škodám. Celkové škody byly vyčísleny ve výši 2 313 973 tisíc korun. Úplně zničeno bylo 108 rodinných domů, dlouhodobě poškozeno 523 bytových jednotek. Zaplaveno bylo téměř 20 tisíc ha území 32 obcí. Na výměře 127 ha vzniklo nejméně 71 sesuvů vlivem dešťů, ohroženo bylo 11 rodinných domů, komunikace, vodovody, kanalizace a jiná zařízení.[32]

Škody podle vlastnických vztahů:

➤ majetek státu	205 792 tis. Kč
➤ obec	281 360 tis. Kč
➤ obyvatelstvo	428 900 tis. Kč
➤ ostatní	136 445 tis. Kč
➤ podnikatelé	938 457 tis. Kč
➤ zemědělství	322 913 tis. Kč

Celkové škody podle vlastnických vztahů dosáhly 2 313 867 tis. Kč.

Škody podle typu poškozeného zařízení:

➤ bytový fond	403 430 tis. Kč
➤ sociální zařízení	5 600 tis. Kč
➤ zdravotnictví	64 045 tis. Kč
➤ kulturní zařízení	45 400 tis. Kč
➤ sportovní zařízení	60 480 tis. Kč
➤ školská zařízení	43 106 tis. Kč
➤ komunikace	151 400 tis. Kč
➤ ekologické škody	60 000 tis. Kč

Celkové škody podle typu poškozeného zařízení dosáhly 833 461 tis. Kč.

Škody v podnikatelské sféře (přímé škody) :

➤ budovy	214 923 tis. Kč
➤ stroje	342 157 tis. Kč
➤ zásoby	336 417 tis. Kč
➤ ostatní majetek	44 960 tis. Kč

Nepřímé škody (přerušením výroby) dosáhly 587 431 tis. Kč.

Celkové škody v podnikatelské sféře včetně nepřímých škod dosáhly 1 525 888 tis. Kč.

Mezi faktory, které ovlivňují konečnou výši povodňových škod, patří zejména průběh povodně, včasná informovanost o povodňovém nebezpečí, připravenost a úroveň prováděných opatření, kapacita a stav vodních toků, způsob zástavby a využívání záplavového území, schopnost krajiny zadržovat vodu a operativní řízení vodohospodářských procesů v době trvání povodně.[22]

6.4 Obnovovací práce

Na obnově území se všemožně podíleli dárci z celé České republiky. Finanční pomoc se soustředovala na kontě záplavy a finanční dary v hotovosti byly evidovány v pokladně Městského úřadu Uherské Hradiště. Pomoc přišla celkem z 82 měst a obcí. Velkým problémem bylo ubytování občanů. Starosta se obrátil s prosbou na všechny obyvatele města, kteří by mohli poskytnout náhradní ubytování postiženým spoluobčanům. Městská rada se rozhodla o přidělení nových dokončených bytů v Jarošově postiženým občanům. Náhradní pobyt trval po dobu oprav původních bytů. Po opadnutí vody mohli majitelé do bytu vstoupit až na základě povolení okresní povodňové komise. Okresní hygienik upozorňoval na možné usazeniny, které mohly přivodit různé nemoci. Zaplavené potraviny bylo zakázáno konzumovat a majetek, který nebylo možné chemicky ošetřit, musel být zlikvidován. Byty, kde probíhaly asanační práce, se musely větrat. Lidé přes den pracovali na obnově svých domovů a v noci se vraceli do nouzových přechodných bydlišť. Přesto, že evakuační centrum sídliště Východ ukončilo svou činnost, práce štábu neskončila, bylo nutné zlikvidovat sklady a podle potřeby distribuovat pitnou vodu, protože ve městě tekla pouze užitková voda. Obnova města probíhala zvolna. Všude se uklízelo, odstraňovaly se naplaveniny a zjišťovaly škody. Před domy se hromadily odpadky, ale díky velkému nasazení techniky byly hromady z ulic rychle likvidovány. Náklady na svážený odpad hradil Městský úřad.

Dalším významným finančním příspěvkem byl dar od města Písek v hodnotě 900 tisíc korun. Z toho 500 tisíc korun věnovali z vlastního rozpočtu a zbylá částka se vybrala mezi občany a podnikateli.

Do konce roku 1997 Městský úřad uvolnil 50 milionů korun z městského rozpočtu na podporu obnovy po povodňových škodách.

Níže jsou uvedeny názorné příklady objektů, na kterých byly provedeny obnovovací práce:

- **DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE**

Veškeré zařízení tohoto objektu bylo zničeno a škody byly vyčísleny na více než půl milionu korun. Stavební práce si vyžádaly náklady okolo jednoho milionu korun, které byly uhrazeny pojišťovnou.

- **STŘEDNÍ UMĚLECKO-PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA**

Nejvyšší náklady na obnovu si vyžádala oprava sto let staré dlažby, která v důsledku spodní vody popraskala. Dlažba musela být vybourána, narušená místa zpevněna a vybetonována do původní výše a následně položena nová dlažba. Náklady činily 3,5 milionů korun.

- **MATEŘSKÉ ŠKOLY**

Poškozeny byly téměř všechny mateřské školy, kromě mateřských škol ve výše položených oblastech – MŠ Východ.

- **ZÁKLADNÍ ŠKOLY**

Nejhůře postižena byla ZŠ Mojmír, zničen byl téměř celý archiv učebnic. Opravy si vyžádaly podlahy, šatny a celkové vybavení školy.

- **SLOVÁCKÉ DIVADLO**

Divadlo bylo zaplaveno ve sklepních prostorách, kde byly umístěny kulisy, rekvizity a hudební nástroje, jejichž hodnota byla velmi vysoká z historického hlediska. Voda neušetřila ani dřevěnou podlahu v průchodu pod malou scénou, kostýmy a další prostory, které byly majetkem Slováckého divadla. Díky obětavosti a pracovitosti členů uměleckého souboru a zaměstnanců se podařilo obnovit provoz Slováckého divadla.

- **SLOVÁCKÉ MUZEUM**

Díky včasnému přesunu obrazů do horních pater se škody nevyšplhaly do extrémních hodnot, přesto stavební průzkum ukázal, že škody byly rozsáhlejší, než se odhadovalo. Obnovovací práce byly zdlouhavé z hlediska vniklé vody do zdiva. Nejhorší skutečnost však bylo, že došlo k pohybu spodních vod a podloží se s celou budovou zhouplo. V klenbě sálu vznikly trhliny, které si vyžádaly injektář a nosné sloupky musely být zpevněny betonovou manžetou.

- **KLUB KULTURY**

Tento objekt se proměnil na středisko zásobování obyvatel. Pracovníci klubu, externí spolupracovníci, zaměstnanci Městského úřadu, vojáci a další dobrovolníci vydávali základní potraviny a hygienické potřeby občanům. Klub byl zasažen pouze ve sklepních prostorech, kde byly umístěny technické provozy a zařízení. Ke klubu kultury patří i Slovácká buda.

- **SLOVÁCKÁ BÚDA**

Dlouhé dny zůstala v hluboké vodě, proto velké škody byly na samotné budově. Uvnitř se nacházely cenné obrazy a hudební nástroje.

- **KNIHOVNA**

Až pět tisíc knih bylo zcela zničeno, obrovské náklady si vyžádala oprava budovy, kde bylo nutno nahradit nábytkové vybavení, regály a podlahy. Naštěstí se podařilo zachránit výpočetní techniku i s daty.

- **KINO HVĚZDA**

Kino bylo zbudováno jako protiatomový kryt. Voda se však začala hromadit v podzemní části a tím se zvyšovalo i riziko, protože voda neměla kam odtéct, a bylo nutné ji začít odčerpávat. Zničeno bylo dvanáct řad lavic, linoleum a plátno.

- **CHRÁNĚNÁ DÍLNA**

Obnova chráněné dílny na Šafaříkově ulici byla nákladná v důsledku naprostého zničení, avšak nezbytná, protože dílna znamenala možnost práce pro zdravotně postižené. Holanďané v rámci společnosti Naarden poskytli dílně dvanáct tisíc guldenů. K odstranění škod přispěl i Okresní, Městský a Farní úřad Uherské Hradiště.

7 ROZHOVOR S PŘÍMÝM ÚČASTNÍKEM POVODNÍ A NÁSLEDNÉ OBNOVY

Přínosem tohoto rozhovoru jsou přímé paměti a informace osob, které vše zažily a zúčastnily se jak samotných povodní, tak obnovy po nich. V úvahu by měl být brán zřetel na dobu uplynulou od události a i v případě této extrémní situace, se po čase vytrácí přesné detaily, jež nejsou pevně zdokumentovány a to psanou či jakoukoliv jinou formou záznamu. Tyto jedinečné informace spojené s touto tragédií mají však stále svou unikátní hodnotu a je z nich možno získat informace a také nejrůznější cenné střípky událostí, které by se po té nedaly již nijak dohledat.

Jeden z pracovníků reduty v Uherském Hradišti vzpomíná na plánovaný projekt, jehož součástí bylo umístit technologické zařízení reduty pod nádvoří, které se nachází v objektu budovy. Tento projekt byl však narušen povodněmi z důvodu zjištění, že reduta i okolní budovy leží na tekutých píscích. Projekt tudíž museli přepracovat a i v rámci obnovy bylo nutné zpevnit a zasypat nádvoří, tím pádem museli technologické zařízení umístit v patře. Zajímavá informace je také vzpomínka na dar od Švýcarské konfederace, který putoval na obnovu deseti domovních kotelen, které zajišťovaly teplou vodu, symbolem tohoto daru jsou nálepky vlajky umístěny na kotlech. Účastník také zmiňuje obnovu Slovácké budy, která byla v dezolátním stavu, a v rámci dalších opatření pro takovéto situace byly Sborny dobrovolných hasičů, kteří jsou organizační složkou města, z velké části dovybavovány pro lepší zvládnutí situace.

Dalším svědkem je člen tehdejšího atletického klubu a obyvatelem Jarošova, tudíž byl účastníkem při protržení hráze řeky Moravy. Byl také vlastníkem bytu na Staré Tenici a i po tolika letech si vzpomíná na situaci, která vznikla díky občanovi, jenž odmítl evakuaci. Vzhledem k vzrůstajícímu ohrožení byl pro občana vyslán vůz s posádkou, bohužel jediná možná cesta k občanovi byla přes podchod zvaný „Myší díra“, vůz se však zaklínil, a jelikož tato cesta byla i odvodem vody ze Staré Tenice nastala situace, že voda už neměla kudy odtékat a to zapříčinilo rapidní nárůst hladiny vody. Nelehká situace nastala i v Jarošově při protržení již zmiňované hráze. Po opadnutí vody se na polích nahromadila velká spousta uhynulých ryb, které nebylo možné v danou chvíli nijak rychle odstranit, protože pole se proměnilo v bažinu. Obyvatele tedy obtěžoval nejen zápach uhynulých ryb, ale i velké množství komárů, které sužovalo celou zaplavenou oblast a do každé domácnosti byl darován jeden elektronický repelent jako humanitární dar od Červeného kříže.

Jako člen atletického klubu se také musel podílet na obnově Sportovního stadionu. I zde způsobila povodeň již nenapravitelné škody a to zničením celého archivu atletického klubu Sportovního stadion. Ze stadionu bylo nutné odstranit naplavené bahno a obnovit provoz.

Jedna z mých otázek směřovala k hrazení nákladů z pojištění. Mnou tázané osoby byly proti povodním pojištěny, proto neměli problém s uhrazením škod, bohužel v tehdejší době se našlo mnoho lidí, kteří v rámci této situace pojištění nebyli a z toho důvodu obnovu prováděli dle vlastních úspor a možností, protože Městský úřad Uherského Hradiště byl hlavně nápomocen těm, kteří o své domovy přišli úplně. Vzpomínají však na majitele objektu, který vedl dlouhé spory s pojišťovnou, která odmítla vyplatit výši pojistného z důvodu nepřesného určení mimořádné události. Škody na jeho majetku byly vysoké a peníze nutně potřeboval. Pojišťovna však tvrdí, že objekt byl zaplaven vodou z kanalizací, proti níž nebyl pojištěn. Majitel prohlásil, že na odškodnění má nárok a nevzdá se jej.

Obrázek 7 Zaplavená Stará Tenice [41]

8 MODELOVÁ SITUACE OBNOVY PO POVODNI

8.1 Doporučené postupy obnovy území

Vzhledem k potřebě vyrovnání se s následky mimořádné události je až nutností stanovit plán pro zásady, řízení a cíl obnovy, který určí postup a činnosti, které přispějí ke zvládnutí situace. Plán je potřeba aktualizovat v závislosti na nově vzniklé události a poznatky, které mohou přinést lepší řešení obnovy na danou situaci.

Kategorie a druhy obnovy

Obnova musí být provedena z hlediska stanovených priorit a ve variantách. Do úvahy přichází nejčastěji:

- obnova základní infrastruktury (obnova silniční sítě, včetně mostů, obnova rozvodů elektrické energie, vodovodů, včetně podzemních zdrojů pitné vody, rozvodů plynu, zajištění funkčnosti kanalizací a čistíren odpadních vod), velké riziko stále představuje nebezpečí vzniku ekologické havárie z nezabezpečených odpadů
- obnova bytového fondu (s prioritou zajištění bydlení pro občany, kteří o dům či byt přišli zcela a nenávratně)
- obnova provozu státních i podnikatelských subjektů (tyto subjekty zajišťují zaměstnanost v kraji)
- obnova provozu zdravotnických, vzdělávacích a lázeňských zařízení v kraji
- obnova památek, kulturních zařízení a zařízení sloužící sportu a cestovnímu ruchu

Řízení obnovy

Řízení obnovy znamená zapojení a účast veřejnosti, decentralizace řízení, stanovení hranice postižené oblasti, rozhodování o prioritách.

Operace

- odstranění trosk
- obnova zdravotních služeb
- konstrukce
- inspekce bezpečnosti budov
- obnova veřejných zařízení
- program bydlení
- ochranná opatření

Plánování

- povolení staveb
- využití pozemků
- situační analýza
- plán rozvoje
- regulace výstavby
- zmírňující opatření

Logistika

- akvizice
- dopravní prostředky

Administrativa a finance

- veřejné finance
- smlouvy
- analýza nákladů
- pojištění
-

8.2 Financování obnovy po povodních

8.2.1 Státní pomoc při obnově

Úloha státu při obnově spočívá v tom, že musí prosadit, aby veřejné zájmy byly upřednostněny před zájmy soukromými a že se musí poskytnout asistenční služba postiženým pohromou.

Obnova v území postiženém pohromou je komplexní problém. Proto musí být zajištěna spolupráce resortů a koordinace forem státní pomoci.

8.2.2 Zásady poskytnutí státní pomoci

Stát může poskytnout krajům, obcím, dalším právnickým a fyzickým osobám státní pomoc na obnovu majetku k zabezpečení základních funkcí v území v případě, že došlo k narušení základních funkcí v důsledku mimořádné události, na základě níž byl vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav. Státní pomoc může být poskytnuta až do výše nákladů, které je nezbytné vynaložit na obnovu. Tato pomoc je poskytnuta v případě, že o ni dotčená osoba

požádá ministerstvo, které o jejím poskytnutí rozhoduje a následně prokáže, že není schopna vlastními prostředky obnovit svůj majetek.

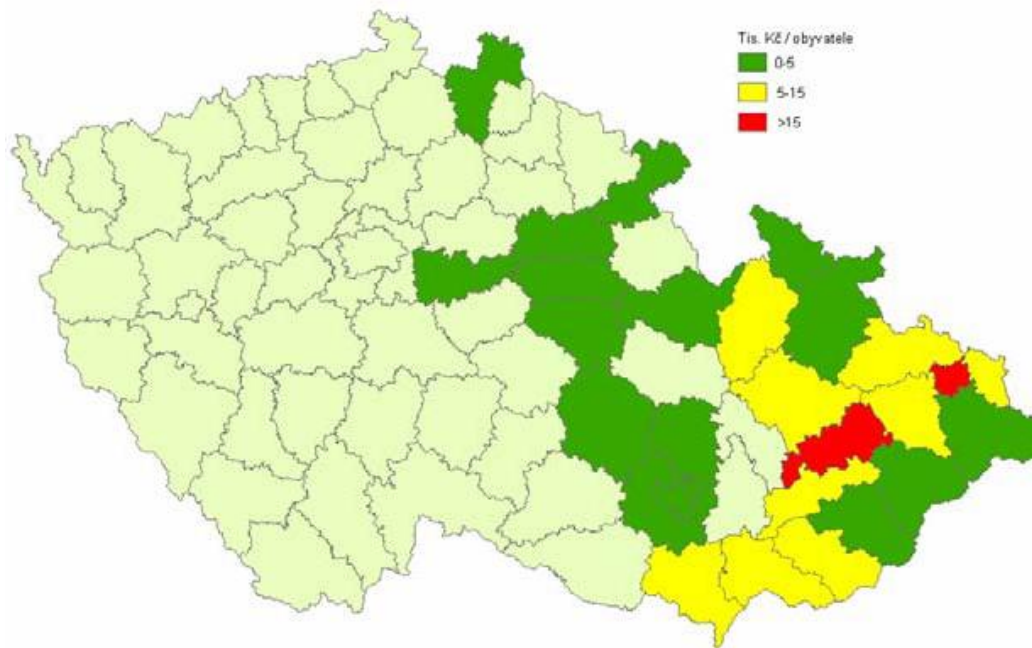
K žádosti o poskytnutí státní pomoci je právnická osoba (s výjimkou kraje a obce) povinna přiložit výpis z katastru nemovitostí, potvrzující, že je vlastníkem nemovitosti nacházející se na území postiženém pohromou a prokáže své příjmy dosažené za zdaňovací období. Fyzická osoba navíc ještě příjmy plynoucí z důchodového pojištění nebo nemocenského pojištění. Podnikatel k žádosti dále přiloží účetní závěrku nebo přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích, nelze-li tyto doklady přiložit z důvodu zničení pohromou, učiní o jejich zničení čestné prohlášení. Dále přikládá prohlášení, že na jeho majetek nebyl prohlášen konkurs nebo že podnikatel není v likvidaci, má vypořádány splatné závazky ve vztahu k státnímu rozpočtu a další doklady je-li jejich přiložení nezbytné pro splnění podmínek stanovených pro poskytnutí státní pomoci. Kraj a obec přiloží pouze doklady nezbytné pro splnění podmínek stanovených pro poskytnutí státní pomoci.

Na poskytnutí státní pomoci není právní nárok, je poskytnuta pouze ve formě dotace nebo návratné finanční výpomoci.

8.2.3 Analýza financování obnovy po povodních roku 1997

Cílem analýzy je identifikovat zdroje mimořádných finančních prostředků k řešení důsledků povodňových událostí, které postihly naše území. V této kapitole se zabývám analýzou financování celkových povodní roku 1997. Předmětem analýzy jsou finanční prostředky čerpané ze státního rozpočtu. Úhrada povodňových škod je prováděna na základě veřejných financí, poškozených subjektů a komerčních pojišťoven. V analýze není zahrnuta dobrovolná solidarita (sbírky a jiné finanční dary věnované postiženým lidem a regionům v rámci charity).[34]

Povodňová událost zasáhla území 28 okresů a 536 obcí.

Obrázek 8 Přehled okresů zasažených povodní podle intenzity škod v tis. Kč/obyv. [34]

Přiložený obrázek mapy zobrazuje postižené okresy v rozlišení podle míry intenzity škod. Mezi nejvíce postižené okresy patří Jeseník a Bruntál, kde škody činily více jak 15 tis. Kč na jednoho obyvatele.

Z celkových přímých škod na majetku, které byly vyčísleny na 62,6 mld. Kč, připadá 39,2 mld. Kč na nemovitý majetek. Z hlediska vlastnictví škody činí:

- majetek státu 22 %
- na majetku obcí 10 %
- na majetku podnikatelských subjektů 55 %
- na majetku občanů 13 %

Vláda České republiky a poslanecká sněmovna na odstranění následků povodní přijala i hned po povodních řadu usnesení k uvolnění mimořádných finančních prostředků. Usnesení se týkala vydání povodňových dluhopisů a uvolnění zdrojů z privatizace, státního fondu životního prostředí, pozemkového fondu a dalších.[34]

V první etapě byly uvolněny finanční prostředky ze zvláštního účtu ve státních finančních aktivech a odtud byly postupně v návaznosti na příslušné rozhodnutí vlády České republiky uvolňovány podle potřeby obcí a okresním úřadům a jednotlivým rozpočtovým kapito-

lám. Část prostředků ve výši 821 mil. Kč byla vynakládána prostřednictvím banky na realizaci programů podpory podnikatelů a občanů postižených povodněmi.[34]

V druhé etapě bylo rozhodnuto vládou České republiky o tom, že na odstranění škod, budou použity rovněž mimorozpočtové zdroje pozemkového fondu České republiky ve výši 1500 mil. Kč, dále vláda rozhodla, že k odstranění bezprostředních následků bude využita rychlá finanční pomoc ze zdrojů státního fondu životního prostředí ve výši 150 mil. Kč. Pomoc byla poskytnuta 24 okresům a krizovému štábu Ústřední povodňové komise ve výši 5 mil. Kč. Na doporučení Rady státního fondu životního prostředí rozhodl ministr životního prostředí o uvolnění dalších finančních prostředků ve výši 211 mil. Kč. Následně došlo k dalšímu navýšení mimořádných finančních prostředků na řešení povodní, a to 4 mld. Kč z výnosů malé privatizace. (pozn. zákon č 164/1998)

Níže je uvedena přehledná tabulka zpracována na základě první a druhé etapy.

Tabulka 1 Zdroje finančních prostředků na povodně 1997 [34]

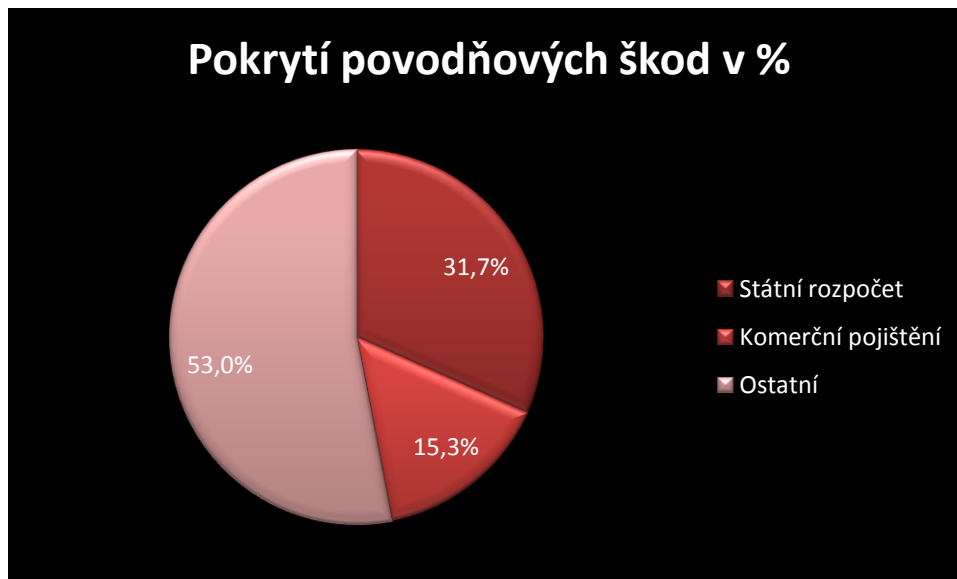
Zdroje finančních prostředků		Vyčleněno	Uvolněno
I.	Prostředky z malé privatizace	5000	6 425
	Prostředky ze státních finančních aktiv	900	
	Výnosy z prodeje povodňových dluhopisů	5000	
	Prostředky přímo ze státního rozpočtu	170	170
II.	Pozemkový fond	1500	956
III.	SFŽP (rozhodnutí vlády ČR)	150	148,2
IV.	SFŽP (rozhodnutí ministra životního prostředí)	211	54,3
Celkem		12 931	7 753,50

Tabulka 2 Souhrnná analýza výdajů ze státního rozpočtu 1997 [34]

Výdaje ze státního rozpočtu na povodně roku 1997 v letech 1997 – 2001	
Instituce	Výdaje 1997 - 2001
M. dopravy	4 300 042
MMR	1 791 193
MZE	6 269 682
MŠMT	451 573
M. kultury	60 432
M. obrany	146 278
MŽP	948 449
MPO	59 685
ČMZRB	1 595 648
Okresy a obce	3 370 241
Ostatní	710 240
Celkem	19 703 489

Celkové výdaje ze státního rozpočtu činily 19,7 mld. Kč. Nejvíce čerpalo Ministerstvo dopravy a Ministerstvo zemědělství, tyto finanční prostředky byly určeny na odstraňování škod na pozemních komunikacích, železnicích a vodohospodářském zařízení. V tabulce nejsou zahrnuty finanční prostředky z mimorozpočtových fondů a rozpočtů územních samospráv.

Graf 2 Pokrytí povodňových škod [34]

Z grafu je zřejmé poměrně nízké procento vyplacené komerčními pojišťovkami a naopak vysoké procento v položce ostatní, kde je vyčleněná finanční podpora z mimorozpočtových fondů, fondů samospráv, dobrovolné solidarity, a také soukromé zdroje postiženého obyvatelstva. Při povodních v roce 1997 hrála výše dobrovolné solidarity významnou roli.

8.3 Modelový plán obnovy

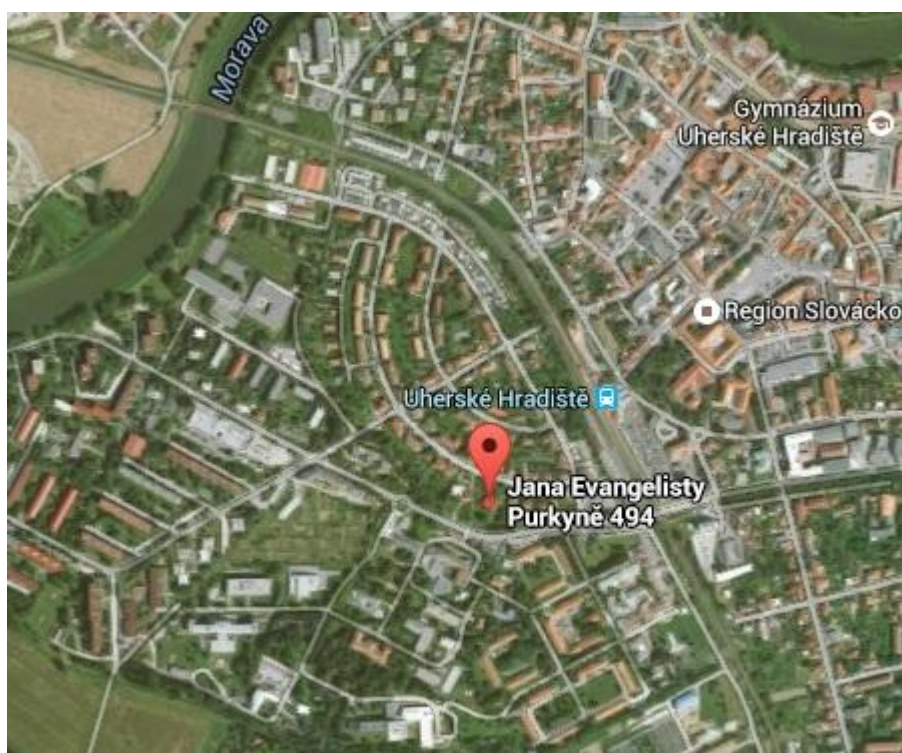
V této kapitole je cílem vytvořit možný plán obnovy pro vybraný objekt, jedná se o Dům dětí a mládeže v Uherském Hradišti (dále jen „DDM UH“). Mnou vybraný objekt se nachází v záplavové oblasti a již v minulých letech byl poškozen v důsledku povodní. Tehdy byly škody vyčísleny na více jak 5 milionů Kč. Mým cílem je pomocí vytvoření plánu obnovy docílit efektivní obnovy této stavby, jelikož je denně využívána dětmi a mládeží různé věkové kategorie.

8.3.1 Popis objektu a jeho okolí

Budova DDM UH byla postavena ve třicátých letech minulého století. Nachází se v blízkosti nemocnice, na parcele s rozlehlou zahradou. Budova byla postavena jako třípodlažní s jedním podzemním podlažím a dvěma nadzemními, se střešním prostorem. Na pozemku se také nachází sklad, který je jednopodlažní s rovnou střechou. Zahrada je vysázená keři a

jehličnatými a listnatými stromy, některé v těsné blízkosti objektu což představuje možné ohrožující riziko.

Obvodové zdivo a vnitřní nenosné je cihelné a některé příčky jsou sádrokartonové. V prvním přízemním podlaží se nachází kotelná, sklady, sociální zařízení, šatna, kuchyňka, výtvarné dílny a výuková místnost. V nadzemním podlaží se nachází kanceláře a ve druhém nadzemním podlaží výukové učebny, sklady a taneční sál.

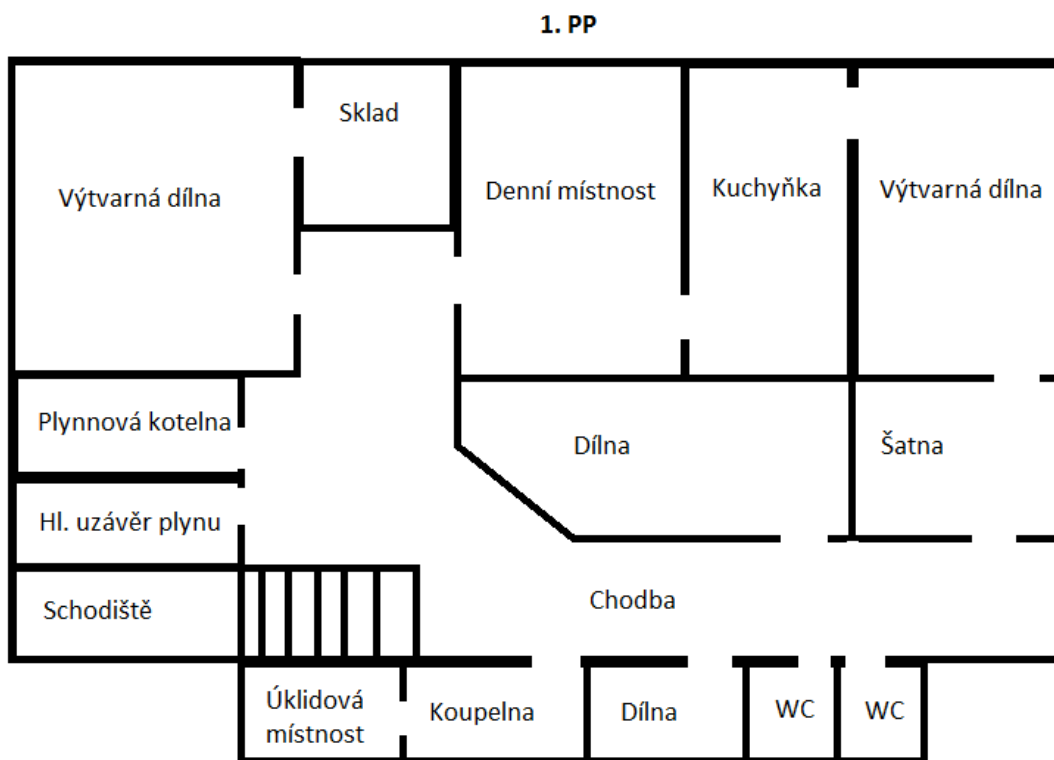
Obrázek 9 Mapa Domu dětí a mládeže Uherské Hradiště [42]

8.3.2 Popis povodně ohrožující Dům dětí a mládeže

Povodeň patří mezi nejzávažnější riziko, které ohrožuje DDM UH. Při modelaci plánu obnovy tohoto objektu je nejvyšší předpoklad pro zatopení celého prvního přízemního patra.

Předpokládají se tyto činnosti v rámci obnovy:

- výměna podlah
- výměna omítky
- obnova elektroinstalace
- obnova funkce plynového kotle, či zakoupení nového
- nákup nového vybavení

Obrázek 10 Plánek 1. PP [vlastní]

Níže je uvedena tabulka s jednotlivými potřebnými kroky v rámci uskutečnění postupu obnovy.

Tabulka 3 Modelový plán obnovy objektu Dům dětí a mládeže

Plán obnovy objektu Dům dětí a mládeže		
Kontrola a statika objektu	1. Statické posouzení	-statické posouzení objektu
	1.1. Následná kontrola statického posouzení 1.2. Celkový stav objektu	-posouzení celkového stavu objektu a zjištění možnosti provádět další postupy v obnově a rekonstrukci
Kontrola a statika objektu	2. Odtok vody	-čerpání vody z objektu
	2.1. Odstranění vody 2.2. Odstranění naplavenin 2.3. Vysoušení stavby	-posouzení rozsahu zamokření a zavlhčení -snižování vlhkosti v konstrukcích
Likvidace a kontrola	3. Likvidace poškozeného majetku	
	3.1. Odstranění poškozených vnějších částí budovy 3.2. Odstranění poškozených vnitřních částí budovy 3.3. Selektce poškozeného vybavení budovy 3.3.1. Odstranění poškozeného vybavení 3.3.2. Čištění a desinfekce nepoškozeného vybavení	-odstranění povrchové úpravy -likvidace podlah, oklepání omítky -likvidace dále nepoužitelného vybavení -chemické ošetření proti plísním a zdrojům případné infekce dále použitelného vybavení
	4. Vysoušení vnitřních prostor	-chemické ošetření proti plísním a zdrojům případné infekce
Likvidace a kontrola	4.1. Fáze vysoušení	-vysušování teplovzdušným agregátem - vysušování ústředním topením -vysušování běžným užíváním
	5. Kontrola a obnova rozvodů	
Likvidace a kontrola	5.1. Kontrola technického stavu instalace rozvodů	-voda -elektrina -plyn -teplo
	6. Obnova - rekonstrukce	
Obnova a rekonstrukce	6.1. Rekonstrukce vnitřních prostor 6.1.1. Obnova vnitřní povrchové úpravy	-rekonstrukce podlah a zdiva
	6.2. Rekonstrukce vnějších prostor	-rekonstrukce jak budovy, tak i jejího okolí, které spadá do objektu

Dále jsou podrobněji popsány jednotlivé výše specifikované kroky doporučeného postupu obnovy objektu. Pro úplnost postupu při obnově staveb zasažených povodní je potřeba vytvořit fotodokumentaci stavu stavby, ohlásit obnovu stavby příslušnému stavebnímu úřadu a vytvořit potřebné formuláře s konkrétní fotodokumentací o aktuálním stavu objektu, které budou předloženy stavebnímu úřadu, na základě toho je poskytnut souhlas se započítáním obnovy. V případě poškození objektu nebo hrozícímu sesuvu půdy je nutné tuto situaci oznámit stavebnímu úřadu, který zajistí prohlídku místa.

1. Kontrola a statistika objektu

Prvním krokem a zároveň nejdůležitějším je provést nezbytná opatření pro zajištění stability stavby ve spolupráci s autorizovaným statikem. V rámci preventivního opatření je prováděna pravidelná kontrola trhlin a statických poruch.

Po poklesu hladiny záplavové vody je zahájeno čerpání vody ze zatopených prostor domu. Čerpání vody je regulováno podle poklesu hladiny vody kolem stavby tak, aby nedošlo k nárůstu bočního tlaku na obvodové zdivo.

Nutné je zajistit trvalé intenzivní větrání stavby a to i v podlaží a střešních prostor, které nebyly zatopeny.

2. Likvidace a kontrola

V rámci dalšího postupu obnovy a zajištění následného rozvoje je nutné zlikvidovat jak vnější, tak i vnitřní povrchové části domu, protože paronepropouštěné konstrukce (nátěry, obklady) uzavírají vnitřní povrchy a znemožňují odpařování vody ze zdiva. Jelikož se nejedná o novostavbu je doporučeno odstranit vnitřní omítky v důsledku možného kontaminování či napadením plísněmi.

Následně je provedena selekce vybavení stavby. Nábytek z přírodního dřeva lze očistit, desinfikovat a vysušovat. Povrchová úprava je sice znehodnocena, ale nábytek je možné opravit. Naopak nábytek z dřevotřísky a podobných materiálů je nutné zlikvidovat, stejně tak i koberce a podlahové krytiny, keramické obklady a dlažby.

Vysoušení stavby je velmi zdlouhavý proces, dělený do třech fází:

- I.** V první fázi stále probíhá již zmíněné větrání doplněné o nucené vysušování teplovzdušným agregátem. Tuto fázi doporučuji provádět cca 10 dnů.

II. Doba trvání druhé fáze se předpokládá na 2 měsíce kdy je ohříván vnitřní vzduch za současného intenzivního větrání.

III. Probíhá již při užívání stavby. Po dobu dvou sezón se budova přetápí a intenzivně větrá. Po uplatnění těchto metod je předpokládáno vysoké procento úspěšnosti obnovy stavby.

Jakmile je odstraněna největší vlhkost mohou se objevit plísně či houby. Při jejich likvidaci je nutné postižená místa navlhčit a houby a plísně likvidovat dezinfekčními prostředky.

Dalším krokem je nutná kontrola rozvodů energií v objektu a v případě jejich narušení je potřebná jejich obnova funkčnosti, na které jsou závislé i další obnovovací práce, například vysušování stavby pomocí ústředního topení.

3. Obnova a rekonstrukce

Obnovou a rekonstrukcí se rozumí návrat budovy do původního stavu a funkčnosti. Tato fáze by se neměla v žádném případě podcenit a uspěchat. Jak už bylo výše zmíněno, vysušení je dlouhodobý proces a proto je třeba volit jednotlivé kroky úpravy, které zajistí jak funkčnost, tak i další potřebné vysoušení aby nedošlo k další degradaci budovy. Z toho důvodu by mely být voleny takové materiály aby byla zajištěna prodyšnost a zároveň odolnost vůči delšímu působení vody. Tyto kroky jsou také jakousi prevencí a minimalizací nákladů na budoucí nutné opravy při možné opakující se povodni.

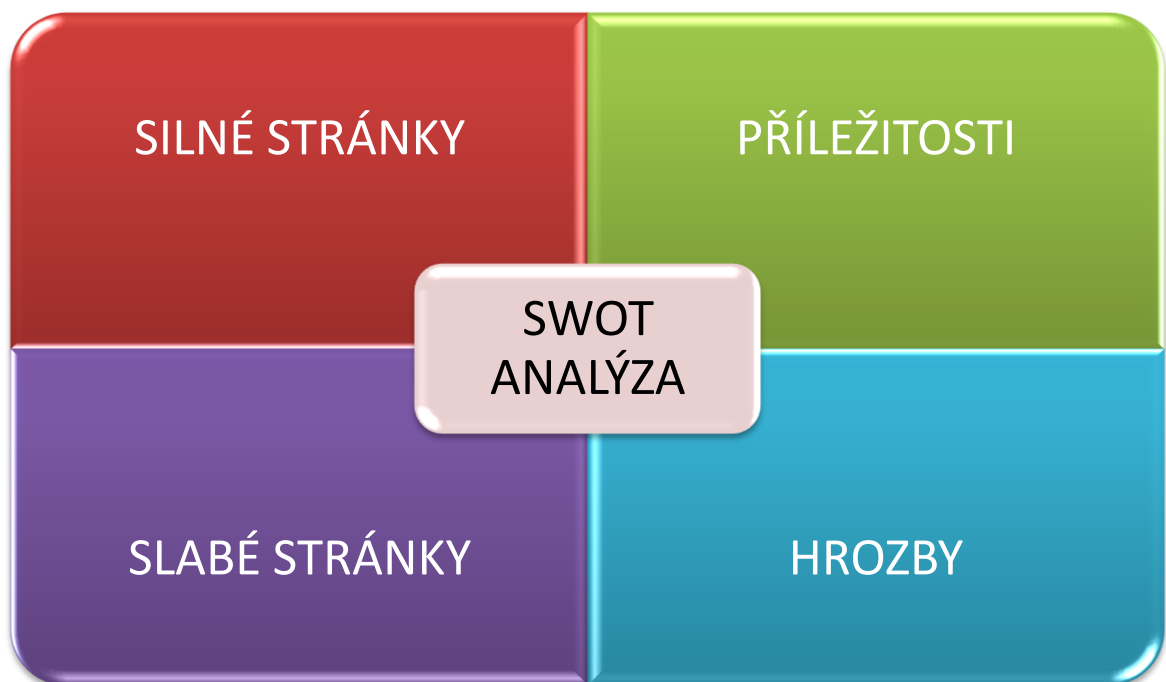
V rámci mého doporučeného plánu obnovy chci také navrhnout cesty a způsoby dosažení finančních zdrojů ať již formou vytvoření fondu pro obnovu tak také čerpaní z vyčleněných zdrojů České republiky či Evropské unie. V tomto kontextu nesmí být opomenuta spolupráce s pojišťovnou a vytvoření co nejvýhodnější pojistky, která poté bude schopná pokrýt co největší část vzniklých škod a nákladů na obnovu po povodni. Jedním z faktorů, které mohou snížit náklady na obnovu objektu je také uspořádání výběrového řízení na konkrétní obnovu poškozeného objektu. V úvahu lze vzít také variantu o rozčlenění konkrétních prací mezi jednotlivé dodavatele a tímto přispět k ještě efektivnějšímu využití financí, které mohou být využity na další rozvoj objektu.

9 SWOT ANALÝZA

Je to univerzální analytická metoda, která má za cíl vyhodnotit silné (ang. Strength – **S**) a slabé (ang. Weaknesses – **W**) stránky, příležitosti (ang. Opportunities – **O**) a hrozby (ang. Threats – **T**) u konkrétního projektu nebo situace.

Tato metoda se využívá hlavně v marketingu při analýze rizik. Používá se ke zhodnocení problému nebo možností zlepšení nastalé hrožící situace. SWOT ANALÝZA slouží ke zhodnocení vnějšího a vnitřního prostředí.

Tuto metodu jsem zaměřila na vyhodnocení slabých a silných stránek, příležitostí a hrozeb v rámci obnovy území po povodních v regionu Uherské Hradiště.

Obrázek 11 SWOT analýza

Zdroj: vlastní

Tabulka 4 SWOT ANALÝZA - Silné stránky

SILNÉ STRÁNKY – S
<ul style="list-style-type: none">
- dostatek pracovních sil
- dostatek finančních a technických prostředků
- sestavení plánu obnovy
- protipovodňová ochrana
- zkušenosti z již proběhlých povodní

Silné stránky stanovují přednosti či dovednosti, které jsou přínosné pro dosažení určitých cílů. Z toho důvodu jsem mezi silné stránky zařadila dostatek pracovních sil, tím je myšle- no dostatek jak odborných a vyškolených pracovníků, tak i další pracovních sil, kteří se podílejí na dosažení rychlé a efektivní obnovy. S tímto určitě souvisí i další bod a to dosta- tek finančních a technických prostředků, které jsou důležité jak pro materiální zajištění obnovy, tak i pro pracovní síly. Jako jednu z neodmyslitelných silných stránek jsou také zkušenosti pracovníků s povodněmi, které již proběhly. Nejsilnější stránkou je podle mého názoru samotná protipovodňová ochrana, která snižuje náklady na obnovu. Přínosem, by také mohlo být sestavení plánu obnovy, jenž by stanovil priority stabilizující situaci a tím nastartovat a zajistit další rozvoj.

Tabulka 5 SWOT ANALÝZA - Slabé stránky

SLABÉ STRÁNKY – W
<ul style="list-style-type: none">
- nedostatek finančních prostředků
- starý a špatně vybavený bytový fond
- nedostatečná dopravní obslužnost
- špatná koordinace pracovních sil podílejících se na obnově
- špatné nakládání s finančními prostředky a snaha firem maximalizovat zisk
- problémy s životním prostředím a jeho poškozování v oblasti povodní

Mezi slabé stránky lze zařadit nedostatek finančních prostředků, který by znemožnil pro- vedení obnovovacích prací. Také poškození vozovky či její zaplavení naplaveninami naru-

ší obnovu v důsledku špatné dostupnosti terénu. Problémy s nedostatečnou koordinovaností a informovaností jednotlivých účastníků obnovy může vést k zbytečnému prohloubení následků po mimořádné události. Slabou stránkou je zde špatné nakládání s finančními prostředky určenými na obnovu a poškození životního prostředí skrze devastaci fauny a flory vlivem povodní.

Tabulka 6 SWOT ANALÝZA - Příležitosti

PŘÍLEŽITOSTI – O
<ul style="list-style-type: none">
- částečné přispění k modernizaci
- revitalizace vodních toků
- vhodné doplnění a obnova krajinné zeleně
- pomoc charitativními a jinými organizacemi
- zvýšení kvalifikace krizových odborných pracovníků
- zvýšení informovanosti obyvatelstva

Obnovu lze využít jako příležitost pro modernizaci postiženého území. Revitalizace vodních toků je také příležitostí obnovení ekologické funkce vodních toků a kvality vody. Příležitostí je také využití prostředků v rámci charity a jiných zdrojů. Příležitostí je zde jak zvýšení kvalifikace odborných pracovníků, kteří se podílejí na jednotlivých fázích obnovy, tak také zvýšení informovanosti obyvatelstva.

Tabulka 7 SWOT ANALÝZA – Hrozby

HROZBY – T
<ul style="list-style-type: none">
- stagnace obnovy bytových fondů
- rabování
- nepřízeň počasí
- likvidace krajinné zeleně v důsledku výstavby
- poškození, zničení kulturních památek
- rozšiřování nemocí
- ohrožení existence flory a fauny v postižených oblastech

Za hrozbu lze podle mého názoru považovat stagnaci obnovy bytových fondů v důsledku vyčerpání jak zdrojů z fondů tak i vlastních zdrojů. V důsledku hromadění majetku z poškozených objektů a nedostatečné kontroly nastává hrozba rabování. Nepřízeň počasí může vážně narušit až znemožnit průběh obnovy. Jako další hrozbu uvádím likvidaci krajinné zeleně v důsledku výstavby související s obnovou poškozeného území. V neposlední řadě zde také patří hrozba poškození významných kulturních památek, které mohou skrze povodně neodvratně zaniknout. Rozšíření nemocí je hrozba, která může vážně ohrozit obyvatelstvo. Devastace fauny a flory během povodní může ohrozit výskyt ohrožených druhů v dané lokalitě.

Cílem sestavení SWOT analýzy obnovy území po povodních bylo poukázat na možné nedostatky v oblasti obnovy a upozornit na potřebu hlubšího řešení této problematiky. Podle mého názoru je vhodným řešením mít již předem stanovený plán obnovy, který by jasně vymezil úkoly a zásady pro plynulý chod obnovy.

10 NÁVRH OPATŘENÍ OBNOVY

Můj návrh na opatření a obnovu začíná již preventivní přípravou na povodně, dále pokračuje konkrétními kroky obnovy po povodni. Jsou zde také zmiňovány cesty, které mohou nasměrovat postižené povodní k získání finančních prostředků nejen na obnovu ale také na zefektivnění způsobu jejich využití a získání případných zbylých finančních prostředků na možný další rozvoj. Jako jedno z mých navrhovaných opatření je preventivní příprava na obnovovací práce. Nalezení jednotlivých finančních toků, jak ze zdrojů České Republiky, tak ze zdrojů Evropské unie. Jedním z podpůrných, ale také velice důležitých zdrojů financí může být vytvoření transparentního účtu, na který by se mohlo přispívat do sbírky či fondu na obnovu. Toto vše by mohlo přispět k hromadění a získání finančních prostředků od jednotlivých dárců, kteří se chtějí na obnově podílet. Je zde možno zapojit jak širokou veřejnost, jednotlivé firmy tak také okolní obce či města. Navrhuji vytvoření plánu pro postup při obnově konkrétních objektů, který by mohl zefektivnit a docílit jak lepší práce a zacházení s finančními prostředky, tak daleko propracovanější a efektivnější dopomoci obnově samotného objektu a zabránit dalším případným škodám. Mým dalším návrhem je zlepšit celkovou kondici a stav koryt řek, jednotlivých kanálů, a také vyústění rozvodů dešťové vody. Vše preventivní formou zpevňování břehů, dostatečným rozšiřováním koryt a pravidelnou údržbou, která může přispět ke snížení dopadu povodní. Tímto je také možno předejít přehnaným ztrátám jak na majetku tak naprosto zbytečným ztrátám na lidských životech. Velice důležitá je také samotná regulace jednotlivých toků a tímto způsobem také předejít zbytečným škodám. Je zde zapotřebí dostatečně vzdělávat obslužný a odborný personál, který v čas rozpozná hrozbu a bude jí umět předejít či ji alespoň zmírnit. Jako jednou z nezanedbatelných částí je také podpora obyvatelstva formou osvěty a vytvoření podmínek pro pojištění majetku a náhrad za vzniklé škody aby nedocházelo k finanční či majetkové devastaci již samotných rodin skrze tyto živelné pohromy a aby si stát ochránil svojí základní jednotu, kterou právě rodina je. Doufám a věřím v efektivnost mých jednotlivých navržených opatření, které se mohou podílet na snížení katastrofálního dopadu povodní a pomohou s následnou obnovou a také zkvalitnění života všech lidí nacházejících se v jednotlivých povodní postižených lokalitách.

ZÁVĚR

V závěru své práce bych ráda zhodnotila, zda se mi podařilo dostatečným způsobem přispět k obohacení dané problematiky a splnit stanovené zásady, které jsem si v úvodu své bakalářské práce stanovila. První část mé práce je část teoretická, která se věnuje legislativě vztahující se k dané problematice. Součástí teoretické části byla také snaha o vysvětlení termínu obnova a její úlohu na území České Republiky, kdy tato problematika není u nás právě dostatečně řešena. Dále jsem také podrobněji rozebrala vybrané mimořádné události vyskytující se na území České republiky. Část druhá je část praktická, věnuji se zde již konkrétním krokům obnovy mnou vybraného objektu a tímto chci zabezpečit a také dostatečně přispět ke zvýšení jak efektivnosti a šetření nákladů tak k minimalizování dalších možných následků povodně. V rámci posouzení samotné obnovy jsem se zabývala charakteristikou vybraného území, vnějších vlivů, které na něj působí. Pro hlubší pochopení problematiky povodní a zasvěcení do konkrétní situace jsem vycházela ze zkušeností z již nastalé mimořádné situace. Z toho důvodu jsou v mé práci podrobněji rozebrány jak škody po povodních v roce 1997, průběh obnovy, tak také financování obnovy po povodni. Jednou ze stěžejních částí mé bakalářské práce je vytvoření návrhu plánu obnovy území po povodni. Z tohoto důvodu jsem se také zaměřila na jeden konkrétní objekt umístěný přímo v postižené lokalitě povodí řeky Moravy v Uherském Hradišti. V mém návrhu plánu obnovy se komplexně věnuji celému systému obnovy daného objektu. Od stanovení škod až po nacházení finančních prostředků. Věnuji se zde konkrétním a také preventivním krokům v přípravě na obnovu při dalších možných povodních. Doporučuji zde také přípravu na obnovovací práce skrze pořádání výběrového řízení, které předem stanoví zhotovitele obnovovacích prací a tím také ušetří finanční zdroje, které se poté mohou použít na další rozvoj a modernizaci. Součástí praktické části je SWOT analýza, která předkládá silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, které při obnově mohou nastat. Hlavní cíl mé bakalářské práce je poukázat na jen úzce řešenou problematiku obnovy v České republice a lepší připravenosti nejen na likvidační a záchranné práce ale také obnovovací práce, jejich finanční efektivnost a přiblížení cest pro samotné čerpání finančních prostředků jak přímo ze státních fondů České republiky tak z evropských zdrojů a vytvoření krizových plánů pro obnovu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Ústavní zákon č.110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: Sbírka zákonů České republiky. 1998. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110/souvislosti>.
- [2] Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-238>.
- [3] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>
- [4] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>
- [5] Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých zákonů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>
- [6] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2001. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>
- [7] Zákon č. 12/2002 Sb., Zákon o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění zákon o státní pomoci při obnově území) pozdějších předpisů, (. In: Sbírka zákonů České republiky. 2002. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-12>
- [8] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: Sbírka zákonů České republiky. 2008. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
- [9] Zákon č. 374/2011 S., o zdravotnické záchranné službě. In: Sbírka zákonů České republiky. 2011. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-374>.
- [10] Vyhláška č.380/2000 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380>

- [11] Vyhláška č.328/2000 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. In: Sbírka zákonů České republiky. 2001. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>
- [12] ŘÍHA, Milan. *Živelní pohromy*. 2. Vyd. Praha: Armex, 2011, 128s. ISBN 978-80-86-795-97-3.
- [13] PROCHÁZKOVÁ, Dana a Bedřich ŠESTÁK. *Metodika pro odhad nákladů na obnovu majetku v územích postižených živelní nebo jinou pohromou*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007, 102s. ISBN 978-80-7251-237-9.
- [14] KRÖMER, Antonín, Petr MUSIL a Libor FOLWARCZNY. *Mapování rizik*. 1. Vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010, 126s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-086-9.
- [15] FIALA, Miloš a Josef VILÁŠEK. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. 1. Vyd. Praha: Karolinum, 2010. 208s. ISBN 978-80-246-1.
- [16] *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2015 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mimoradna-udalost-851851.aspx>
- [17] PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Plán obnovy majetku v územích postižených živelnou nebo jinou pohromou, který zohledňuje zajištění kontinuity kritické infrastruktury: metodická příručka pro veřejnou správu*. Praha: Cityplan, 2006, 40 s. ISBN 80-239-8285-0.
- [18] *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY: Terminologický slovník* [online]. 2009 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>
- [19] MARTÍNEK, Bohumír a Jan TVRDEK. *Ochrana obyvatelstva II*. Vyd. 1. Praha: policejní akademie České republiky v Praze, 2010, 101 s. ISBN 978-80-7251-323-9.
- [20] KRIZPORT: *Portál krizového řízení pro JMK* [online]. 2003 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/ohrozeni/mimoradne-udalosti>
- [21] VRÁNOVÁ, Jana. 2013. *Zhodnocení dopadu živelních pohrom na stav životního prostředí*. Uherské Hradiště. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [22] *Psychologie katastrofické události*. Vyd. 1. Editor Tomáš Kohoutek, Ivo Čermák. Praha: Academia, 2009, 362 s., [8] s. obr. Příl. ISBN 978-80-200-1816-8.
- [23] BUCKLEY, Bruce, Edward J. HOPKINS a Richard WHITAKER. *Počasi: velký obrazový průvodce*. 1. vyd. Čestlice: Rebo, 2006, 303 s. ISBN 80-7234-552-4.

- [24] PROTIVÍNSKÝ, Miroslav. *Zdolávání mimořádných událostí: (zkušenosti ze Spolkové republiky Německo)*. 1. vyd. [Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství], 2001, 81 s. ISBN 80-86111-94-6.
- [25] ŠENOVSÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 157 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-007-4.
- [26] KUKAL, Zdeněk. *Přírodní katastrofy*. Praha: Horizont 1982.
- [27] HLÁSNÁ A PŘEDPOVĚDNÍ SLUŽBA [online]. 2012 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: http://www.chmi.cz/files/portal/docs/poboc/CB/pruvodce/verejnost_hpps.html
- [28] Město UH: *Základní charakteristika území* [online]. 2010, 2014 [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Articles/3357-2-Zakladni+charakteristika+uzemi.aspx>
- [29] HAVLÍKOVÁ, Vladimíra. *Povodňové škody na modelovém území Uherského Hradiště a okolí*. Brno, 2007. Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně.
- [30] BRÁZDIL, Rudolf. *Historie počasí a podnebí v Českých zemích*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, 369 s. ISBN 80-210-3864-0.
- [31] MARTÍNEK, Bohumír a Petr LINHART. *Ochrana obyvatelstva, MODUL E, GŘ HZS ČR*, Praha 2006. 127s. ISBN 978-80-7251-298-0.
- [32] Ing. Lumír Lacka: *Osobní sdělení*, Uherské Hradiště, 15. Březen 2015
- [33] KOPECKÝ, Miroslav, Eleonóra TILCEROVÁ. *Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí* [online]. Olomouc, 2013 [cit. 2015-04-30]. Dostupné z: http://www.pdf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PdF-katedry/KAZ/FRVS/21_Priloha_8_Studijni_materialy_OOMU_Kopecky.pdf. Studijní materiál. Univerzita Palackého.
- [34] ČAMROVÁ, Lenka a Jiřina JÍLKOVÁ. *Povodňové škody a nástroje k jejich snížení*. Vyd. 1. Praha: Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku (IEEP) Fakulty národohospodářské, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2006, 418 s. ISBN 80-86684-35-0.
- [35] *Katastrofa na Bílé Desné* [online]. 2007. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.pohora.cz/snow-film-fest/katastrofa-na-bile-desne/>

- [36] *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2015. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>
- [37] *Outdoor stuff.cz* [online]. 2015. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.outdoorstuff.cz/beaufortova-stupnice-pro-kiting/t-321/>
- [38] *Udalosti 112* [online]. 2011. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.udalosti112.cz/nehody/na-ceskolipsku-havarovala-cisterna-s-kyselinou-policie-uzavrela-silnici.html>
- [39] *ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD* [online]. 2012. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/okres_uherske_hradiste
- [40] *Moravská stezka* [online]. 2012. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.cyklostezka.wz.cz/index.php?id1=680&id2=790&typ=5>
- [41] *Zlínský deník* [online]. 2007. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://zlinsky.denik.cz/povodne-zlinsko/povodne-loutkove-divadlo-20070.html>
- [42] *Mapy.cz* [online]. 2015. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <https://www.mapy.cz/zakladni?x=17.4549687&y=49.0651571&z=17&source=firm&id=2022870>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CO	Civilní ochrana
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
HOPKS	Hospodářská opatření pro krizové stavy
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
MU	Mimořádná událost
PČR	Policie České republiky
PO	Požární ochrana
SPA	Stupeň povodňové aktivity
ZZS	Zdravotní záchranný sbor
DDM UH	Dům dětí a mládeže v Uherském Hradišti

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Stav obce Desné po protržení hráze 1916 [35]	23
Obrázek 2: Statistika lesních požárů v ČR [36].....	26
Obrázek 3 Beaufortova stupnice větru [37].....	28
Obrázek 4 Havárie cisterny s kyselinou na Českolipsku [38]	29
Obrázek 5: Administrativní mapa katastrálního území Uherské Hradiště [39].....	33
Obrázek 6: Řeka Morava a její levý přítok řeka Olšava nad obcí Kostelany [40]	35
Obrázek 7 Zaplavená Stará Tenice [41]	43
Obrázek 8 Přehled okresů zasažených povodní podle intenzity škod v tis. Kč/obyv. [34]	47
Obrázek 9 Mapa Domu dětí a mládeže Uherské Hradiště [42]	51
Obrázek 10 Plánek 1. PP [vlastní]	52
Obrázek 11 SWOT analýza	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Zdroje finančních prostředků na povodně 1997	48
Tabulka 2 Souhrnná analýza výdajů ze státního rozpočtu 1997.....	49
Tabulka 3 Modelový plán objektu Dům dětí a mládeže	53
Tabulka 4 SWOT ANALÝZA - Silné stránky	57
Tabulka 5 SWOT ANALÝZA - Slabé stránky.....	57
Tabulka 6 SWOT ANALÝZA - Příležitosti	58
Tabulka 7 SWOT ANALÝZA – Hrozby.....	58

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Počet lesních požárů [36]	26
Graf 2 Pokrytí povodňových škod [34]	50